Nr. 18 (7651) R W P — Warszawa, ŚRODA 18 stycznia 1939 r. — ROK XLVI

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada
ADMINISTRACJA czynna od 8.30 — 17 bez przerwy, w soboty do 16
KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

WARSZAWA 1, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 344-17
ADMINISTRACJA, PRENUMERATA I KOLPORTAŻ 5.13-80
KASA I BUCHALTERIA 220-13
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64 „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI" Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI" Białystok, Rynek Kościuszki 29. „ROBOTNIK WILEŃSKI" Wilno ul. Dąbrowskiego 12.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Ofensywa faszystów nie zmniejszyła gotowości bojowej armii republikańskiej
Bohaterski naród hiszpański
nigdy się nie pogodzi z okupacją faszystów

GEN. MIAJA — WÓDZ NACZELNY ARMII REPUBLIKAŃSKIEJ.

Ambasada Hiszpanii republikańskiej w Londynie ogłosiła komunikat, w którym zwraca się przeciwko pesymistycznej ocenie ostatnich wydarzeń na terenie działań wojennych w Hiszpanii. Ambasada zaprzecza, opierając się na miarodajnych źródłach, jakoby wojna domowa w Hiszpanii miała się zbliżać ku końcowi i podkreśla, że ofensywa nieprzyjacielska nie zmniejszyła gotowości bojowej armii republikańskiej, ani też nie naruszyła jej stanu liczebnego. Pomimo wydatnej pomocy, udzielonej faszystom przez zagranicę, naród hiszpański, oświadcza komunikat, stawiać będzie nadal heroiczny opór wojskom gen. Franco, dopóki zamiary gen. Franco i jego sprzymierzeńców nie zostaną obrócone w niwecz.

Deklaracja ambasady stwierdza dalej, że Hiszpania republikańska przeżyła w listopadzie 1936 r. i w lutym 1938 r. jeszcze cięższe chwile niż obecnie. Armia i ludność cywilna stoją za rządem republikańskim w głębokim poczuciu patriotyzmu. W tych warunkach przyjaciele Hiszpanii republikańskiej nie powinni poddawać się pesymizmowi — stwierdza w końcu komunikat ambasady.

SPRAWA OTWARCIA GRANICY FRANCUSKO - HISZPAŃSKIEJ.

Angielskie koła polityczne nie przywiązują wagi do rozpowszechnianych w Paryżu pogłosek o pomocy rządu francuskiego dla Hiszpanii republikańskiej. Koła te nie sądzą, aby rząd francuski otworzył granice dla transportu broni i amunicji dla hiszpańskiej armii republikańskiej.

Tajemnicze zamachy
Zagadkowe eksplozje bomb w miastach angielskich
podobno są dziełem terrorystów irlandzkich

Tajemnicze wybuchy bomb, które się wydarzyły w kilku miastach angielskich, wywołały wielkie zaniepokojenie w angielskiej opinii publicznej. O zaniepokojeniu tym może świadczyć fakt, że władze policyjne nie ogłosiły, przypuszczalnie na skutek instrukcji z góry, żadnego doniesienia o zamachu na elektrownię na HamsHall w Birmingham. Zamach ten wydarzył się w poniedziałek rano jednocześnie z innymi eksplozjami bomb w Londynie i na prowincji ,jednakże policja ukryła ten fakt i ogłosiła komunikat dopiero we wtorek rano. Oświadczenie oficjalne podkreśla, że eksplozja nie pociągnęła za sobą ofiar w ludziach i że dopływ prądu elekrycznego nie został przerwany.

W poniedziałek dokonano również zamachu na przewody wysokiego napięcia pod Ainwick w Northumberland. Wiadomość o tym zamachu została ogłoszona dopiero po upływie kilkunastu godzinach.

Pomimo, że straty wyrządzone przez eksplozje bomb w Londynie i innych miastach angielskich, są nieznaczne, sprawa ta budzi ogromne zainteresowanie w całej angielskiej opinii publicznej.

Sfery rządowe przywiązują jak największą wagę do szybkiego wyjaśnienia sprawy; ministerium spraw wewnętrznych jest ustawicznie informowane przez policję kryminalną oraz przez wydział policji politycznej Scotland Yard o przebiegu śledztwo.

***

W Londynie twierdzą, że zamachy są dziełem rewolucjonistów irlandzkich.

Te groźby już nie wywierają wrażenia
Japonia grozi Chinom
całkowitym zniszczeniem, jeżeli Chiny nie zaprzestaną oporu

MARSZ. CZANG-KAI-SZEK.

Agencja Domei donosi, że premier japoński Hiranuma w mowie, jaką wygłosi w parlamencie, oświadczy, iż na ostatnim posiedzeniu rady cesarskiej postanowiono bezwzględnie przeprowadzić wszystkie wytyczne w polityce japońskiej w Chinach. Jeśli Czang-Kai-Szek nie zaprzestanie oporu, to Japonia wszystkimi rozporządzalnymi środkami zmierzać będzie do całkowitego zniszczenia obecnego reżimu. Jednocześnie premier zapowie, iż Japonia przyjmie współpracę wszystkich kół chińskich, które wykażą zrozumienie dla celów Japonii w odbudowie Chin. Również Japonia chętnie będzie współpracowała z innymi mocarstwami, które, uznając sytuację Japonii na Dalekim Wschodzie, wyrażą chęć tej współpracy. Ostatecznym celem Japonii jest odbudowa Chin(?) i zorganizowanie wschodniej Azji na nowych podstawach. W końcu premier Hiranuma wskaże w swej mowie na konieczność koncentracji wszystkich sił narodowych w kraju, wzmocnienia obronności państwa i rozszerzenia jego zdolności produkcyjnych.

***

Według informacyj, posiadanych przez Agencję Domei, odpowiedź japońska na noty angielską i amerykańską zawierać będzie następujące zasadnicze punkty:

1) Japonia sprzeciwia się rozpatrzeniu sprawy Dalekiego Wschodu przez konferencję międzynarodową;

2) Japonia gotowa jest natomiast przystąpić do bezpośrednich rozmów z mocarstwami zainteresowanymi pod warunkiem, że te uznają zasadę uwolnienia ludów Dalekiego Wschodu od wszelkiego rodzaju półkolonialnych serwitutów i ograniczeń, likwidację bloków gospodarczych, zniesienie barier celnych oraz konieczność wolnego dostępu do surowców (oczywiście, że serwituty i ograniczenia japońskie mają pozostać w mocy).

MIN. WOJNY JAPONII GEN. IGATAKI.

Pancernik „Richelieu"

Wczoraj o godz. 10.45 w obecności ministra marynarki Francji odbyło się wodowanie pancernika „Richelieu", liczącego 35.000 ton wyporności. Rodzicami chrzestnymi nowego okrętu liniowego było małżeństwo Mons wraz z 10 swych dzieci — to zaszczytne wyróżnienie pp. Mons podyktowane jest chęcią wyróżnienia obywatel', posiadających liczne potomstwo.

Flota francuska w Maroku

„L'Epoque" donosi z Cassablanci, że flota francuska, która przybędzie do Marokka, składać się ma z eskadr atlantyckiej i śródziemnomorskiej. Flota przybędzie w tym samym czasie, gdy bawić będą w Marokku wiceadmirał Darlan i gen. Gamelin, którzy odjadą z Tulonu 19 stycznia na pokładzie krążownika „Emil Bertin" do Oranu, a następnie do Casablanca. Tak więc niebawem w Casablanca stanie 30 okrętów wojennych .. załogą 10 tysięcy ludzi. Będzie to największa liczba okrętów floty francuskiej, jaka kiedykolwiek stała na redzie tego portu.

Sto domów runęło
wskutek ulewnych deszczów

W mieście Cordoba i okolicy (Argentyna) po wielkich upałach nastąpiły ulewne deszcze, połączone z oberwaniem się chmury.

Przeszło 100 domów runęło, wskutek podmycia fundamentów przez wodę. Według pierwszych doniesień są liczne ofiary w ludziach. Połączenia komunikacyjne są zerwane w wielu miejscach. Życie w mieście Cordoba zamarło całkowicie. Do Cordoby wysłano oddziały wojska, celem wzięcia udziału w akcji pomocy.

Kolonie dla Żydów
w Republice San Domingo

Wśród projektów w sprawie kolonizacji żydowskiej, rozważany jest w Londynie również projekt utworzenia kolonij żydowskich w ramach republiki San Domingo na wyspie Haiti. Według projektu, możliwym ma być osiedlenie na tych obszarach 100 tys. uchodźców żydowskich. Konsul generalny San Domingo w Londynie oświadczył, że rząd republiki dominikańskiej gotów jest wydzierżawić Żydom znaczne obszary i pozwolić na osiedlanie się na warunkach, podobnych do przyznanych Żydom w Palestynie. San Domingo, liczące przeszło milion mieszkańców i posiadające obszar 19.300 mil. kw., jest krajem wybitnie rolniczym, którego głównymi produktami są cukier, tytoń i kawa. Republika posiada doskonałe porty i doki, a klimat ma być bardzo zdrowy. (PAT).

Wasale
„Trzeciej" Rzeszy

Dziennik „Poledni List" donosi, że sejm słowacki po uroczystym posiedzeniu inauguracyjnym, który odbędzie się w środę, zostanie odroczony do połowy lutego b. r. Do tego czasu będzie opracowana nowa konstytucja oraz ustawy antyżydowskie.

Zatonięcie
statku angielskiego

Na wysokości Aberdeenshire u wybrzeży szkockich zatonął statek rybacki „Christabelle Stephens". Z załogi, złożonej z 12 osób, 11 zatonęło, zaś dwunasta, którą ratowano zmarła wkrótce z wycieńczenia. W ten sposób cała załoga statku zginęła.

Gen. Cedillo

wódz faszystów meksykańskich, zginął w walce z wojskami rządowymi.

Raj dla bandytów w Rumunii
Policja zajęta polityką nie dba o bezpieczeństwo

Na drodze leśnej między Jassami a miejscowością Vaslui w Rumunii siedmiu zamaskowanych i uzbrojonych bandytów urządziło zasadzkę na przejeżdżające tam tędy samochody i wozy. Od godziny 8 rano do 6 wieczór bandyci zatrzymywali pojazdy, obrabowywali jadących z przedmiotów wartościowych i gotówki, poczem odprowadzali ich wgłąb lasu i przywiązywali do drzew. W ten sposób bandyci zatrzymali 10 samochodów i liczne wozy chłopskie. Wieczorem bandyci oddalili się pozostawiając swe ofiary na pastwę losu. Nawpół zmarzniętych znalazł. ich późną nocą patrol.

Kobiety muzułmańskie
w walce o swoje prawa

Z Damaszku donoszą, iż przedstawiciele zachowawczych sfer muzułmańskich zwrócili się do władz syryjskich z żądaniem wydania kobietom muzułmańskim zakazu uczęszczania do kinoteatrów ze względu na zasady moralności. Na wiadomość o tym kroku, kobiety muzułmańskie postanowiły na znak protestu urządzić demonstrację uliczną, która jednak nie doszła do skutku z powodu zakazu policji.

Czesi są praktyczni

W czeskich kołach finansowych krążą pogłoski ,że Rząd czeski nie poweźmie żadnych radykalnych zarządzeń w sprawie uregulowania problemu żydowskiego do czasu uzyskania dalszej pożyczki od Rządu angielskiego. Jak wiadomo, rokowania w sprawie uzyskania tej pożyczki rozpoczęły się przed kilku dniami w Londynie.

Mobilizacja ludności Katalonii

BARCELONA, (PAT). — Mobilizacja i militaryzacja ludności przeprowadzana jest w pośpiechu gorączkowym. Z pośród 7 roczników powołanych pod broń, zakończono w dniu 16 stycznia wcielanie ostatnich 3-ch roczników. Dziennik urzędowy przyniósł zarządzenie o powołaniu dalszych 2 roczników — mężczyzn 44 i 45-letnich, którzy użyci będą do prac fortyfikacyjnych. Związki i organizacje kobiece zostały zmilitaryzowane narówni z męskimi związkami zawodowymi. We wszystkich działach przemysłu szkolone są w pośpiechu kadry kobiet, które zastąpić mają mężczyzn powołanych do szeregów. W najbliższych dniach staną me przy warsztatach 4.000 kobiet. W kołach wojskowych i oficjalnych nie ukrywają już powagi sytuacji, zapewniając jednak, że obrona będzie prowadzona z całą energią.

Te same koła podkreślają, iż przyczyną obecnych niepowodzeń jest brak wyposażenia w materiał wojenny armii rządowej, podczas gdy wojska gen. Franco zgromadziły wielkie siły, zarówno w ludziach, jak i w materiale. Twierdzą tu, że gen. Franco wprowadził w obecnej ofensywie 800 samolotów, podczas gdy po stronie rządowej lotnictwo niemal że nie istnieje. Stosunek artylerii gen. Franco do artylerii rządowej przedstawia się jak 6 do 1.

Zajęcie Cervery

LERIDA, (PAT). — Oddziały armii aragońskiej pod dowództwem gen. Moscardo wkroczyły do Cervery wkrótce po południu. Cervera znajduje się w pobliżu bezpośredniej drogi z Leridy do Barcelony. Przeciwnik na tym odcinku stawia jeszcze silny opór.

BURGOS, (PAT). — Według otrzymanych w Burgos wiadomości, w ciągu poniedziałku, oddziały armii gen. Franco zrobiły na wszystkich odcinkach frontu katalońskiego duże postępy.

Oprócz Cervery zdobyte zostały również miejscowości: Claret, Pasane, Diura i Ponfile.

W głównej kwaterze gen. Franco panuje przekonanie, że wojska barcelońskie znajdują się w stanie dalekiego rozbicia. Dalszy przebieg natarcia zależeć będzie od tego, czy zdołają się one raz jeszcze przegrupować w obliczu coraz ostrzej nacierających dywizji nawarskich.

Bombardowanie Barcelony

BARCELONA, (PAT). — Pięć samolotów gen. Franco bombardowało w poniedziałek port w Barcelonie. 3 osoby zostały ranne. Straty wyrządzone przez bomby są nieznaczne.

Tajemnicze zamachy w Anglii

Agencja Reutera donosi, iż w poniedziałek w tym samym prawie czasie wydarzyły się wielkie eksplozje w Londynie i w Manchesterze. W Manchesterze eksplozje wydarzyły się w trzech miejscach. Jedna osoba została zabita, a dwie odniosły rany. Na ulicy, gdzie nastąpiły wybuchy, widnieją głębokie wyrwy. W okolicznych domów powylatywały szyby. Przyczyny eksplozji dotychczas nie zostały wyjaśnione. Scotland Yard prowadzi dochodzenie w sprawie eksplozji w Londynie, która wydarzyła się na ulicy w pobliżu biur centralnej elektrowni. Wybuch w Londynie nie wyrządził żadnych szkód materialnych, nie ma również żadnych ofiar w ludziach. Według mniemania urzędników Scotland Yard, prowadzących śledztwo, eksplozje były spowodowane przez bomby.

W Harlesden w pobliżu Londynu wydarzyła się w poniedziałek eksplozja, przypominająca swym charakterem wybuchy w pobliżu elektrowni w Southwark w Londynie oraz w Manchesterze. Jest to piąta eksplozja, jaka wydarzyła się w ciągu jednego dnia w Anglii. Zdaniem czynników, prowadzących śledztwo, eksplozje londyńskie nie mają nic wspólnego z jakąkolwiek wadliwością w funkcjonowaniu elektrowni, lecz zostały wywołane przez przyczyny zewnętrzne.

Szczegóły zamachów

LONDYN (PAT). — Szereg gwałtownych eksplozyj, jakie nastąpiły w Londynie, w Manchesterze i innych częściach kraju, zaalarmowały brytyjski Scotland Yard. We wszystkich wypadkach stwierdzono, że zastosowano tę samą metodę działania, co wskazuje na zorganizowany sabotaż. **Szefowie Scotland Yardu na natychmiast zwołanej konferencji stwierdzili, że zamachy były przygotowane od paru dni oraz, że posiada ty motywy polityczne.**

W Londynie o godz. 6-tej rano nastąpiły dwa wybuchy. Niewykryci dotychczas sprawcy rzucili bombę zegarową pod ścianę jednego z biur zarządu elektrowni, znajdującego się w pobliżu stacji generatorów. Bomba posiadała wielkość jaja i wypełniona była, zdaniem ekspertów, dynamitem lub melinitem. Mieszkańcy okolicznych domów przerażeni strasznym hukiem wybuchu i brzękiem wypadających z ram okiennych szyb, wybiegli w popiołu na ulicę. Wielu z nich nałożyło maski gazowe. Kilka osób, które dostały ataku nerwowego, odwieziono do szpitala. Wybuch słyszano w promieniu 3 i pół km. Poza zniszczeniem kilku tysięcy szyb i wyrwaniu wielkiego dołu w chodniku, nie wyrządził on większych szkód, gdyż gmach urzędu był od czasu ostatniego kryzysu jeszcze specjalnie zabezpieczony przed atakami bombowymi.

W tym samym czasie wybuchła również w Londynie druga bomba pod mostem linowym nad wielkim kanałem, położonym w innej części miasta, oddalonej od miejsca pierwszego wybuchu o 8 km. Bomba również nie wyrządziła wielkich szkód.

Poważniejsze szkody wyrządziły wybuchy trzech bomb w Manchesterze, przyczym jeden człowiek został zabity, a szereg osób odniosło rany. Z powodu przerwania przewodów gazowych wybuchł pożar, który z trudem ugaszono. Śledztwo, prowadzone przez Scotland Yard i specjalnie delegowanych detektywów, wskazuje na to, że sprawcami zamachów bombowych byli prawdopodobnie rewolucjoniści irlandzcy.

Przypuszczenie to zdaje się potwierdzać fakt, iż w poniedziałek po południu nastąpiły również dwa wybuchy bomb w stolicy północnej Irlandii — Belfaście, gdzie aktywność rewolucjonistów irlandzkich, działających pod nazwą „Irlandzka Armia Rewolucyjna", w ostatnich dniach wyraźnie się wzmogła.

Protest Francji

u rządu japońskiego

Agencja Havasa komunikuje, iż Rząd francuski, niezwłocznie podejmie demarche u Rządu japońskiego, przy czym zażąda wyjaśnień w sprawie ostatnich oświadczeń japońskich mężów stanu odnośnie polityki japońskiej w Chinach oraz stosowania traktatu dziewięciu mocarstw. Demarche francuska ma być analogiczna do złożonych już demarches W. Brytanii i Stanów Zjedn.

Marionetka mandżurska

Agencja Domei donosi z Hsinkin gu: Rząd Mandżukuo zawiadomił oficjalnie o przystąpieniu do paktu antykominternowskiego.

Zagadnienie emigracji w skali światowej

LONDYN (PAT). — W kołach politycznych dyskutowany jest obecnie projekt stworzenia jednolitej światowej reprezentacji wszystkich komitetów i towarzystw, zajmujących się problemem emigracji i pomocy uchodźcom. W skład reprezentacji światowej mieliby wejść ponadto rzeczoznawcy dla spraw emigracyjno - kolonialnych, przedstawiciele świata finansowego oraz pełnomocnicy Rządów państw imigracyjnych. W szczególności idzie o konsolidację działalności wpływowych towarzystw, działających na terenie Anglii, Francji, Holandii i Stanów Zjednoczonych. Reprezentacja światowa miałaby za zadanie nawiązanie kontaktów z Rządami państw środkowo - i wschodnio - europejskich.

Jak donoszą koła zbliżone do projektodawców, którzy rekrutują się z pośród wysokopostawionych osobistości politycznych Anglii, on le przyświecające stworzeniu tego rodzaju światowej reprezentacji są następujące:

Odebranie zagadnieniu emigracji żydowskiej charakteru prywatno - filantropijnego i nadanie mu aspektu prawno - publicznego w sensie międzynarodowym, 2) konsolidacja akcji poszczególnych Rządów zainteresowanych w skutecznym i pozytywnym rozwiązaniu problemu żydowskiego, 3) znalezienie terytoriów dla masowej emigracji żydowskiej ze szczególnym uwzględnieniem Palestyny, jako centrum narodowego Żydów, 4) ujednolicenie akcji finansowej i zawarcie pomiędzy reprezentacją a Rządami państw emigracyjnych bilateralnych umów, dotyczących strony finansowej emigracji.

Projekt utworzenia światowej reprezentacji emigracyjnej, spotkał się tu z nader przychylnym przyjęciem, zarówno ze strony czołowych działaczy emigracyjnych, jak i ze strony kół żydowskich.

Możliwości imigracyjne do Kanady

MONTREAL (PAT). — Zapowiedź zwrócenia się przez Rząd W. Brytanii do Kanady w sprawie zbadania możliwości imigracji, wywołała szereg oficjalnych i półoficjalnych oświadczeń ze strony czynników kanadyjskich. Z wynurzeń tych wynika, że Kanada gotowa jest zbadać dokładnie sprawę imigracji, lecz, że badania te bynajmniej nie przesądzają w jakim kierunku pójdzie decyzja władz kanadyjskich w sprawie ewentualnego otwarcia dostępu do Kanady dla emigrantów.

Zwiększenie dobrobytu i obronności Kanady wymaga wprawdzie **dopuszczenia imigracji z niektórych krajów europejskich, m. in. z Anglii, krajów północnych i Polski, obecna sytuacja gospodarcza, zwłaszcza spadek cen pszenicy usuwa natomiast możliwość sprowadzania nowych sił roboczych do najlepszych terenów kolonizacyjnych w zachodnich prerjach.** Bezrobocie przemawia znów przeciwko imigracji elementu miejskiego. Dlatego też spotyka się opinię, **że Kanada w najbliższych latach nie będzie mogła otworzyć granic dla szerokich rzesz emigrantów.**

Nadal pożądani są tylko ludzie rozporządzający odpowiednim kapitałem. Jedynie niektóre prowincje mają nadal zapotrzebowanie na pewne kategorie wykwalifikowanych pracowników. Np. w brytyjskiej Kolumbii są widoki dla doświadczonych sadowników, a w prow. Ontario i Quebec dla pracowników przemysłu, zwłaszcza kopalnianego.

Solidarna akcja

państw „osi"

RZYM (PAT.). Poniedziałkowy komunikat „Informazione Diplomatica" ujawniający, że w rozmowach z Chamberlainem Mussolini miał łączyć sprawę stosunków francusko - włoskich z zakończeniem wojny w Hiszpanii, wywołał tu wiele komentarzy. Przypominają przede wszystkim w Rzymie, że wiadomość o takim ujmowaniu spraw włosko - francuskich przez Mussoliniego rozeszła się w pierwszym dniu wizyty Chamberlaina nad Tybrem i została purzez koła angielskie zdementowana. Natomiast obecnie jest przez rozmaite źródła potwierdzana. Wyrażana jest tu również opinia, że polityka włoska, zwlekająca z nawiązaniem rokowań z Francją, dyktowana jest nie tylko interesami politycznymi Włoch w Hiszpanii, ale również innymi względami natury ogólnej. **Przypuszczają tu mianowicie, że Włochy pragną wysunąć swoje re windykacje kolonialne wobec Francji w chwili, gdy Niemcy wysuną swe żądania o zwrot kolonii, utraconych po wojnie. Solidarna akcja Niemiec i Włoch zapewniałaby obu** mocarstwom większe szanse powodzenia w przeprowadzeniu swych rewindykcyj kolonialnych w stosunku do mocarstw zachodnich.

Przed konferencją panarabską

w Londynie

LONDYN (PAT). — W Kairze odbyło się spotkanie delegatów arabskich, udających się do Londynu na konferencję w sprawie Palestyny. Pięciu przewódców Arabów palestyńskich, po zwolnieniu ich z wygnania na wyspie Seychelles, przybyło niedawno do Bejrutu, gdzie odbyli z muftim Jerozolimy naradę dla ustalenia, którzy z nich mają się udać na konferencję londyńską. Wczoraj powrócili oni do Kairu, celem wzięcia udziału w spotkaniu.

Arabowie palestyńscy stanowczo są przeciwni temu, aby Naszaszibi, przewódca arabskiego stronnictwa narodowego w Palestynie i zagorzały przeciwnik muftiego, udawał się do Londynu. Żądania Arabów palestyńskich idą w kierunku całkowitego wstrzymania imigracji żydowskiej do Palestyny, likwidacji stanu powstałego na podstawie deklaracji Balfoura oraz ustanowienia narodowego Rządu arabskiego, któryby zawarł traktat z W. Brytanią na wzór traktatu angielsko-irackiego.

W związku z tym stanowisko pozostałych delegatów arabskich jest oczekiwane z wielkim zainteresowaniem, gdyż nie jest bynajmniej rzeczą przesądzoną, aby przyjęli oni postulaty Arabów palestyńskich, ci zaś oświadczają, że jeżeli żądania ich nie zostaną przyjęte, przyjazd ich do Londynu jest bezcelowy.

W każdym razie panuje przekonanie, że konferencja palestyńska w Londynie nie rozpocznie się, jak przypuszczano, 18 stycznia. Jako prawdopodobną datę wymieniają obecnie dzień 8-go lutego.

Krwawe zajście w pow. brzeżańskim

W dniu 14 b. m. wieczorem w Urmaniu pow. brzeżańskiego grupa wyrostków ukraińskich pobiła szofera samochodu wydziału powiatowego w Brzeżanach.

Szofer w obronie własnej wystrzelił z rewolweru, zabijając jednego z napastników. W następstwie tego wypadku napastnicy i zebrana gawiedź przystąpili do wybijania szyb w miejscowej szkole, zajmując agresywne stanowisko wobec przybyłych na miejsce policjantów.

Funkcjonariusze policji zmuszeni byli do użycia broni, raniąc lekko kilka osób.

„Straszny Dwór" we Wrocławiu

Opera we Wrocławiu zapowiada na 26 b. m. wystawienie „Strasznego Dworu" Moniuszki.

Ribbentrop przyjedzie do Warszawy

FRANKFURT, (PAT). — Rządowy „Frankfurter Volksblatt" podaje informację D. N. B. o postanowionej wizycie ministra von Ribbentropa w Warszawie z następującym komentarzem: „Zaproszenie Rządu polskiego odpowiada w zupełności wzajemnym dobrym stosunkom obu krajów. Dowodzi ono przy tym, że pakt z roku 1934 funkcjonuje dobrze".

Opowieści drutów telegraficznych

PREZES SENATU JUGOSŁAWII

Przewodniczącym senatu jugosłowiańskiego wybrany został ks. prałat Korossec, b. minister Spraw Wewnętrznych.

DESZCZ GASI POŻAR LASÓW

Po fali olbrzymich upałów spadły w Australii ulewne deszcze. Pożary leśne w stanie Victoria wygasają.

DEMOKRATYCZNA „OŚ"

Reuter donosi z Rio de Janeiro, iż brazylijski minister Spr. Zagr. Aranha udaje się na zaproszenie prezydenta Roosevelta do Waszyngtonu. Przedmiotem rozmów ma być „utworzenie osi Rio — Waszyngton, skierowanej przeciwko wpływom rozanych „autorytatywnych" na kontynencie amerykańskim" oraz zagadnienia gospodarcze.

DYMISJA MIN. WOJNY

Z Ankary donoszą: Minister wojny Kiazim Euzalp podał się do dymisji.

NA DALEKIM WSCHODZIE

Agencja Central News donosi, że 13 ciężkich samolotów japońskich bombardowało wczoraj m. Tungkuan, będące ważnym punktem kolejowym na linii kolejowej Lunghai, stanowiące niejako bramę prowincji Szansi. Ofiarą bombardowania padło 30 ludzi.

ZDERZENIE STATKÓW

Parowiec włoski „Laura Lauro" oraz norweski „Helen", które z końcem ub. tygodnia opuściły port gdański, zderzyły się na skutek gęstej mgły w pobliżu Stolpmuende na niemieckim wybrzeżu Bałtyku, przy czym statek norweski został poważnie uszkodzony.

KATASTROFA KOLEJOWA

W Styrii zderzył się pociąg osobowy z towarowym. Kilkanaście osób odniosło rany.

POWÓDŹ W JAPONII

Katastrofalna powódź, która nawiedziła wyspę Hokkeido, wyrządziła olbrzymie szkody, których dokładnych rozmiarów nie można jeszcze w chwili obecnej z całą ścisłością określić. Utonęło lub zaginęło przeszło 800 osób.

Delegacja Z. N. P.

u ministra Oświaty

W dniu 16 stycznia r. b. minister Oświaty przyjął delegację ZNP w osobach: prezesa Zygmunta Nowickiego, Wiącka, Pawłowskiego i Kwiatkowskiego. Delegacja złożyła p. ministrowi memoriał, dotyczący sytuacji szkolnictwa i zawodu nauczycielskiego, podkreślając niezwykle ciężkie położenie szkolnictwa polskiego i domagając się opanowania groźnego kryzysu oświaty i kultury w kraju. Środkami zaradczymi złu byłoby — według przekonania delegacji, reprezentującej jednolitą opinię w tym względzie ogółu nauczycielstwa polskiego — przeprowadzenie wielkiego planu oświatowego, wyznaczającego wyraz w wyznaczeniu odpowiednich funduszów na potrzeby szkolnictwa w budżecie państwa.

Plan ten obejmowałby bezwzględną walkę z analfabetyzmem, masowe upowszechnienie szkół publicznych najwyższego stopnia organizacyjnego, wydanie podniesienie uposażenia rzeszy nauczycielskiej, dając im możność twórczej pracy i pełnego rozwoju oraz zachęcając młodzież do wstępowania do zawodu pedagogicznego.

Delegacja doręczyła trzytomową księgę „Ilość liczy ponad 3.000 stron, obejmuje ponad 1.500 ognisk organizacyjnych ZNP i zawiera ponad 50.000 podpisów, złożonych przez nauczycielstwo szkół publicznych państwowych i prywatnych, należące do ZNP, jak i pozostające poza organizacją. Do akcji ZNP, mającej na celu zwalczanie kryzysu oświaty i podniesienie stanu materialnego nauczycielstwa przyłączają się związki zawodowe pracowników umysłowych, zrzeszone w Centralnej Komisji Porozumiewawczej, dążące solidarnie z ZNP do poprawy ciężkiej doli ogółu pracowników umysłowych.

(PAT)

Bandyta zabity

przez policję

Na zagrodę Jana Kaczmarka we wsi Gostynin pod Nowym Miastem dokonano napadu bandyckiego. W starciu z policją został zabity jeden bandyta, drugiego ujęto. Był to Juliusz Belke z Nowego Miasta.

Dochodzenie policyjne ustaliło, że zabitym jest od dawna poszukiwany bandyta Franciszek Francuz osiem razy karany za napady bandyckie. Odbył on karę z wyroku sądowego w więzieniu Świętokrzyskim, gdzie przesiedział 10 lat. — Przed dwoma miesiącami po wyjściu z więzienia dokonał 5 napadów w woj. kieleckim. Ostatnio przeniósł się na teren woj. warszawskiego, gdzie rozpoczął organizowanie szajki. Do pomocy dobrał sobie Juliusza Belke, karanego za kradzieże. Dokument, który znaleziono przy zabitym okazał się sfałszowany. Jeden z braci Francuza, Józef, przed trzema laty został zastrzelony w walce z policją w czasie napadu, a drugi Władysław zdołał zbiec za granicę i jest poszukiwany listami gończymi.

Belke został przekazany do dyspozycji sędziego śledczego. Rewolwer, z którego strzelał Francuz — jak ustaliła ekspertyza rusznikarska — zaciął się bandycie przy strzelaniu.

Złóż ofiarę na Pomoc Zimową

Czas próby

Nie w liczbie zdobytych mandatów w wyborach samorządowych wyraża się istotny głęboki sens zwycięstwa demokracji. Nie zastępy radnych z pod sztandarów P. P. S., którzy wejdą w po dwoje ratuszów znamionują wyłącznie triumf wyborczy demokracji polskiej. Prawdziwe jego znaczenie jest o wiele donioślejsze i wybiega daleko poza siedziby rad miejskich i gminnych, ogarnia o wiele większe obszary życia polskiego. Prawda ta uderzy w oczy każdego, kto uprzytomni sobie, że wybory 18 grudnia i późniejsze odbywały się już w chwili, gdy Polska weszła w okres, brzemienny burzą, weszła w okres dziejowy, który zażąda od narodu pełnej samowiedzy, napięcia wszystkich sił żywotnych i ofiarnego, czynnego patriotyzmu.

I oto w takiej chwili lud, idąc za nieomylnym głosem -instynktu, opowiada się za demokracją. I oto w czasie, gdy za naszą zachodnią granicą w błyskawicznym tempie odradza się zaborcza potęga, — lud polski dezawuuje reakcję rodzimą, odmawia jej prawa wpływania na losy Rzeczypospolitej. Natomiast w takiej chwili, w przewidywaniu nieuchronnych godzin próby obdarza zaufaniem demokrację, skupia się pod sztandarem, który chrzest brał w walkach o wolność i niepodległość, skupia się pod sztandarem PPS. Bo doświadczenie wieku, bo nauka historii utrwaliła się w mózgu i duszy narodu, i niema dziś takich sposobów i narzędzi fałszu, które by naukę tę przerobić zdołały na użytek samozwańców i uzurpatorów woli narodu. Bo zbyt żywa jest prawda dziejowa, mówiąca, że w najbardziej ponurych czasach niewoli i rozdarcia, gdy reakcja korzyła się przed zobarczymi tronami i sprzeniewierzała się własnemu narodowi, gdy zaprzańcy, karierowicze i rzecznicy kapitulacji tworzyli „realistyczne" doktryny ugody i lojalizmu a ideał niepodległości przedstawiali jako niebezpieczną utopię, — sztandar postępu i wolności był sztandarem obozu demokratycznego. Sztandarem obozu, który nigdy nie wyrzekał się myśli o Polsce, nigdy nie uznał zbrodni rozbiorów, nigdy nie posłuchał głosów, doradzających kapitulację, bo rozumiał i odczuwał, że swobodny i pełny rozwój narodu, że wszechstronny rozkwit jego duchowej i materialnej kultury możliwy jest tylko w warunkach niepodległości. Lud ją wywalczył i lud ją obwarował

W czasie więc, gdy nad Europą wzbiera nawałnica i toczy się lawina zaborczego faszyzmu, który przy pomocy zorganizowanej zdrady i wsparty o siły różnych odmian Targowicy zagarnął Austrię, rozebrał Czechosłowację, podważa niepodległość Hiszpanii, zwasalizował Węgry i usiłuje całą środkową Europę poddać swojej woli, — w tym czasie lud polski zdecydowanie opowiada się za demokracją i daje jaknajwyraźniej do zrozumienia: nigdy nie pójdziemy śladem tych monachijskich i nie monachijskich bohaterów, dla których słowo „pokój" jest synonimem kapitulacji.

Głosując na P. P. S. rzesze ludu polskiego, oświadczyły niedwuznacznie: chcemy trwałego pokoju. Ale właśnie dlatego trzeba, żeby wiedziano, gdzie na leży, iż naród polski w każdej potrzebie będzie bronił niepodległości i całości Rzeczypospolitej, jak niedawno jeszcze walczył o zrzucenie obcego jarzma.

Taki jest najistotniejszy sens aktu wyborczego po stronie demokracji, taki jest duch polityczny zwycięstwa, który jak nieodłączny cień towarzyszyć będzie każdemu demokracie, obdarzonemu mandatem, i stać będzie za każdym fotelem radnego. Taki jest sens tego aktu, ale nie jedyny.

„Głupota jest wielkim darem bogów", powiada szyderczo poeta. Wszystkim najmitom pióra, zaprzęgniętym do fałszowania prawdy życia, wydawało się, że myślenie samodzielne jest zbytkiem, że wystarczy maczać stalówki w obcych ściekach i przelewać ich zawartość na polski papier, a to już utoruje najkrótszą i najpewniejszą drogę do serc i umysłów chłopa, robotnika i inteligenta polskiego. Wydawało się im, że wystarczy przez kilka lat z rzędu powtarzać wyświechtane frazesy, zohydzać obcym wzorem wszystko, co ludzkie, osiągnięte cywilizacyjną pracą wieków, wystarczy plugawić i tratować prawo moralne, całe życie polskie napełniać wrzaskiem hitlerochwalczym, a to już sprawi, że cały naród pójdzie śladem faszystowskiego buta. Milczenie olbrzymiej większości narodu, pełne zaciętej pogardy i tajonego obrzydzenia dla tej roboty, przyjęli za wymowny gest aprobaty i ogłosili naprzód swój niezawodny triumf i otrąbili swoje zwycięstwo.

Wybory 18 grudnia i późniejsze aż do dni dzisiejszych rozwiały te złudzenia hitlerków i papug. Kilkoletnia tresura i obce ścieki przepompowane do nurtu życia polskiego nie na wiele się zdały. Większość narodu skupiła się pod hasłami i sztandarami, które są zaprzeczeniem faszyzmu: opowiedziała się za demokracją. Wieloletnia robota reakcji, naśladująca obcą ideologię i obce wzory, przeważnie hitlerochwalcza, rozbiła się i rozlazła pod działaniem tradycji wolności, tradycji demokracji polskiej, najchwalebniejszej w Europie, — demokracji, która może czerpać z bogatych doświadczeń przeszłości, wykuwanej na własnym gruncie. Jest to nauka moralna, którą dały ostatnie wybory.

W sojuszu z P. P. S. przeszli do rad miejskich przedstawiciele demokratycznej inteligencji: płk. January Grzędziński, płk. dr. Stanisław Więckowski, prof. dr. W. Tomaszewicz. Są to, obok poważnej grupy profesorów wyższych uczelni, szermierzy światła i nauki, doborowi przedstawiciele intelektu polskiego, który ma swoją chlubną i zaszczytną kartę w dziejach wiekowych walk o wolność i niepodległość. Są spadkobiercami moralnego dorobku bojowników, którzy uosabiali honor demokracji polskiej i działali w naszym życiu pod zaborami jako silna i dobroczynna przeciwtrucizna niewoli. Wywodzą się w dalszym ciągu z tego samego gniazda, skąd wychodzili długim szeregiem wielkie duchy i wielkie umysły z Ludwikiem Krzywickim, Wacławem Nałkowskim, Władysławem Dawidem, Stefanem Żeromskim i Andrzejem Strugiem na czele, mając dziś ich za swoje wzory i swoich przewodników. Jakże jest więc rzeczą normalną i zrozumiałą, że doborowi przedstawiciele intelektu polskiego występują jawnie i z otwartą przyłbicą po stronie demokracji, nie mniej jawnie gardząc ujadaniem i pluciem karłów, wysługujących się obcej ideologii, krzewiących „nową" naukę i „nową" wiarę, która jest nauką i wiarą ciemiężców ludu polskiego i spadkobierców dawnych katów Polski.

Jakże jest więc rzeczą doniosłą, że w czasach, brzmiennych w burze dziejowe, w czasach, kiedy wielkie porywy ogarniają umysły a wielkie sprawy żądają ofiary z własnego spokoju i dostatku, żądają wyrzeczeń i samozaparcia, w czasach, kiedy narasta potrzeba największej odwagi moralnej i cywilnego bohaterstwa, — przedstawiciele intelektu polskiego stają po stronie demokracji i zgodnie z wielką tradycją łączącą swoje losy z losami ludu, z losami olbrzymiej większości narodu.

I chociaż wybór wyżej wspomnianych demokratów raczej uznać trzeba za symboliczny, choć cały legion intelektualistów garnął się pod sztandar PPS., to cóż w chwili nawiązania do świetnej tradycji znaczyć może zdrada tego lub innego klerka i pójście na służbę faszyzmu jakiegoś, mniej lub więcej głośnego poety czy pisarza.

Zbliża się godzina próby nie tylko idei, ale indywidualnych sił i charakterów, lepiej więc, jeżeli wcześniej ten i ów, pokumawszy się z faszyzmem, zamienił pióro artysty na bat poganiacza osłów, w słusznym przypuszczeniu, że w jego środowisku nigdy ich nie zabraknie.

HENRYK LUKREC.

Pokwitowania

NA GŁODNE DZIECI HISZPANII.

Stasiek i Mietek, dwaj murarze zł. 3.

H. K. — zł. 2.

Z okazji otrzymania podwyżki zł. 10.

Dla uczczenia pamięci Adama Frydmana apl. adw. w dniu Jego urodzin — składa żona zł. 10.

Zebrane na tow. herbatce powyborczej w okręgu XVII i XVIII — Praga zł. 20.60.

Nie przyjęte przez panią B. — zł. 2.50.

Oddział „Robotnika" w Sosnowcu zł. 10.

Bronisława Kułmanowa ze Stanisławowa zł. 5.

Budżet Min. Opieki Społecznej w Komisji sejmowej

We wtorek Komisja Budżetowa Sejmu przystąpiła do rozpatrywania budżetu **Minist. Opieki Społecznej.**

Referent pos. **Żyborski**, podnosząc wielorodność zadań, jakie spoczywają na tym ministerium, siłą rzeczy musiał podkreślić znaczenie człowieka w nowoczesnym państwie.

Czymże bowiem — powiada mówca — jest odwoływanie się w chwilach ważnych a ciężkich kierowników poszczególnych państw do całego narodu, od którego sił fizycznych i materialnych w zwartości jednolitej postawy duchowej, dynamiki i woli zwycięstwa w decydującej mierze zależy powodzenie i zwycięstwo? To wszystko jest niezbitym dowodem, że wielkość i zwartość narodu jest głównym i podstawowym czynnikiem, że pomimo wielkiego rozwoju techniki człowiek staje się znowu fundamentem istnienia Państwa i jego głównym celem. Nic więc dziwnego, skoro z pośród trzech zasadniczych zagadnień Państwa, jakimi są zagadnienia gospodarcze, polityczne i społeczne, te ostatnie wysuwają się na pierwsze miejsce.

PRZYROST LUDNOŚCI I ZATRUDNIENIE.

Na czoło zagadnień społecznych w Polsce — powiada dalej referent — wysuwa się sprawa przyrostu ludności i zapewnienia jej pracy. Rok ubiegły przyniósł na rynku pracy niewątpliwą poprawę. W sierpniu r. ub. było o 190 tys. więcej zatrudnionych, niż w sierpniu 1937. Zanotować też należy spadek liczby strajków, do czego przyczyniły się w dużym stopniu układy zbiorowe oraz rozjemstwo Państwa.

Zatargów strajkowych, w których inspekcja pracy interweniowała, było w 1938 roku 1845 z ilością straconych robotnikodni 2.672.282, a więc zaledwie 1/3 stanu z roku 1937.

INSPEKCJA PRACY.

Mówca przechodzi do zagadnienia inspekcji pracy i stwierdza,

„ciężkie zadania inspekcji wymagają wysokich kwalifikacji od każdego inspektora. Utrudnia to dobór kandydatów, ze względu na trudności ich znalezienia, a z drugiej strony wobec niemożności odpowiedniego ich wynagrodzenia. Problem ten dla rozwoju inspekcji pracy ma pierwszorzędne znaczenie. Niezależnie od tego, warto się zastanowić, czy przy obecnej obsadzie inspekcja pracy może całkowicie wykonać swoje obowiązki. Ogółem teoretycznie, nie licząc chałupnictwa, podlegać winno inspekcji 1.368.244 zakładów. Gdyby wszystkie one były objęte istotnym nadzorem, musiały by przynajmniej raz w roku być wizytowane, a wtedy ilość wizytacji na jedną siłą inspekcyjną, wliczając w to i asystentów, a nawet i okręgowych inspektorów pracy, i licząc 260 dni w roku, wynosiła by 38 wizytacje dziennie. Oczywiście jest to niewykonalne".

WARUNKI MIESZKANIOWE.

W tej dziedzinie — stwierdza referent—nadal istnieje stan zaniedbania i apeluje do p. Wicepremiera, aby w swym planie inwestycyjnym szczególną uwagę zwrócił na budownictwo mieszkaniowe.

SAMORZĄD W UBEZPIECZENIACH SPOŁECZNYCH.

Mówiąc o pewnym uspokojeniu, które nastąpiło w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, mówca zaznacza, że

„nie wszystko tu jeszcze zostało unormowane. Pilnym i ważnym problemem jest tu sprawa samorządu, który by zastąpił rządy komisaryczne. Instytucja, obejmująca parę milionów obywateli o kolosalnych zadaniach społecznych i gospodarczych, nie może, mimo najlepszej woli administracji, spełniać swych obowiązków ku pełnemu zaspokojeniu wymagań bez pośredniego wpływu na jej prace czynnika społecznego. Przypominam przeto zeszłoroczne oświadczenie w tej sprawie p. Ministra Opieki Społecznej i apeluję, by zamierzenie swe możliwie rychło zrealizował".

RÓŻNE SPRAWY.

Następnie referent omawia sprawę zdrowotności, stwierdzając zmniejszenie się umieralności. Na odcinku chorób zakaźnych rok 1938 wykazał poprawę w porównaniu ze swym poprzednikiem. Liczba stacyj opieki nad matką i dzieckiem wzrosła z 570 na 650. Ośrodków zdrowia mamy już w Polsce około 600, braki natomiast wykazuje lecznictwo, gdyż nie ma dostatecznej liczby lekarzy i łóżek szpitalnych. Obecnie wypada na 10.000 mieszkańców 3,7 lekarza, gdy Niemcy mają 7,4, a Czechosłowacja 6,5. W części ma zaradzić temu brakowi kreowana obecnie nowa wyższa uczelnia w Łodzi. Łóżek szpitalnych było na początku r. 1938 — 74.999, powinno zaś być przynajmniej 4 łóżka na 1.000 mieszkańców, a więc brak nam przeszło 60.000 łóżek.

Referent podnosi zasługi obecnego ministra na polu podniesienia opieki nad dzieckiem i młodzieżą.

POMOC ZIMOWA.

Pomoc zimowa w ostatnich latach daje nieocenione usługi w akcji opiekuńczej. Korzysta z tej pomocy w okresie zimowym także znaczna liczba dorosłych bezrobotnych, przeważnie żywicieli rodzin. W marcu r. z. udzielono pomocy 375.814 osobom. Na administrację Pomoc Zimowa wydała zaledwie 1.8% zebranych ofiar.

FUNDUSZ PRACY.

Największą troskę Funduszu Pracy stanowi napór ludności wiejskiej na miasta, co wyraża się w rocznej cyfrze 100 tys. ludzi.

Referent powiada:

„Na ogólną liczbę zwalniających się co rok wolnych miejsc pracy w wysokości 70.000, kandyduje około 370.000 młodzieży z przyrostu miejskiego i wiejskiego, oprócz pozostających bez pracy bezrobotnych dorosłych, których ilość w r. 1936 w grupach poza rolniczych oceniano na 800.000 ludzi. Na tle podanych liczb uwypukla się konieczność tworzenia nowych miejsc pracy w przemyśle, przemiośle i handlu i dorywszych miejsc przy robotach publicznych. Miejsca te trzeba obsadzać ludźmi najbardziej wykwalifikowanymi i nie mogącymi się utrzymać z innych źródeł, niż praca najemna".

Mówca stwierdza znaczne pogłębienie działalności Funduszu Pracy w bieżącym roku budżetowym.

PRELIMINARZ.

Preliminarz budżetu Op. Społ. na rok 1939/40 zamyka się kwotą 67.347.000 zł. Jest o blisko 600 tys. wyższy od budżetu zeszłorocznego, chociaż i w tym stanie nie odpowiada jeszcze przekraczającym go potrzebom.

DYSKUSJA.

Nastąpiła dyskusja nad referatem.

Pos. Gdula wypowiada się za zniesieniem opłat za lekarstwa. Wprowadzenie tych opłat nie dało spodziewanego wyniku. Domaga się także rozszerzenia ubezpieczenia na robotników rolnych.

Pos. Pietrzak żąda rozszerzenia inspekcji pracy, która jest nie wystarczająca.

CO TO JEST MILION?

Skład jury wielkiego Konkursu Loteryjnego

Konkurs na odpowiedź na pytanie: „Co to jest milion?" wywołał wielkie zainteresowanie w szerokich kołach naszych czytelników.

Jury Konkursu składać się będzie z 5-ciu osób, a mianowicie:

1. **Red. Witold Giełżyński,** b. prezes Syndykatu Dziennikarzy,
2. **Tadeusz Dołęga - Mostowicz,** znany powieściopisarz,
3. **Prof. Tadeusz Sierzputowski,** znany matematyk,
4. **Dr. Henryk Friedrich,** asyst. katedry polonistyki na U.J.P.,
5. **Delegat Monopolu Loteryjnego.**

Jak wiadomo odpowiedzi (w granicach 25 słów) należy przesyłać albo p. a. Loterii (Warszawa, Długa 50), albo też składać w którejkolwiek kolekturze Monopolu Loteryjnego do dnia 5 lutego r. b. Na kopertach dopisywać :„Konkurs Loteryjny".

Nagrody:

I	**—**	**1000 zł.**
II	**—**	**500 zł.**
III	**—**	**300 zł.**
IV	**—**	**200 zł.**
V-XV	**—**	**po 100 zł.**

wypłacone zostaną natychmiast po zakończeniu Konkursu, co nastąpi do dnia 18 lutego r. b., czyli na 5 dni przed rozpoczęciem ciągnienia 44 Loterii Państwowej.

Czytelnicy nasi mają zatem czas zastanowić się nad tym, co to jest milion. Przyjdzie im to łatwiej, że znajdujemy się w tej chwili w nastroju okresu przedmilionowego, bowiem ciągnienie miliona, jako głównej wygranej IV-ej klasy 43 Loterii, odbędzie się dnia 24-go b. m.

Wybory w Bochni

1259 głosów na listę PPS

W ubiegłą niedzielę odbyły się wybory samorządowe w Bochni.

Cała tamtejsza reakcja zjednoczyła się w szeregach t. zw. **„polsko - chrześcijańsko - katolickiego bloku wyborczego"**... Był tam „Ozon", byli chadecy, byli tak zw. „bezpartyjni", ale dominował w tym konglomeracie odcień „ozonowy".

Endecja listy nie wysuwała, za to na liście „ozonowej" figurowali niektórzy pomniejsi „Führerzy" endeccy.

Mimo tego zjednoczenia reakcji na listę naszą padło **niewiele mniej głosów niż na listę owego „bloku"** o przydługiej nazwie.

Liczba głosów wynosiła:

„Blok" — 1955.

P. P. S. — 1259.

Dzięki dziwactwom „geometrii" i „arytmetyki" wyborczej mimo takiego układu głosów, otrzymaliśmy zaledwie połowę tej liczby mandatów, jaką otrzymał „Blok". **P. P. S. otrzymała 7 mandatów, „Blok" — 14, Żydzi — 3.**

Podział mandatów „Bloku" przedstawia się jak następuje: „Ozon" — 9, „bezpartyjni" — 4 i endecy — 1.

***

W **Dębicy** na 16 mandatów **P. P. S. zdobyła 3**, „Ozon" — 6, lista „chrześcijańsko - mieszczańska"— 4, Żydzi — 3.

Straszna katastrofa na przejeździe kolejowym

Jedna osoba zabita. pięć rannych

Inż. Józef Olszewski ze Starachowickich Zakładów Górniczych, oraz czterech jego kolegów, również inżynierów tych zakładów: Czesław Kunert, Wojciech Hlawsa, Bohdan Żukowski i Biernacki, mieszkając stale w Warszawie, dojeżdżali koleją lub samochodami do zakładów w Starachowicach.

W poniedziałek wyjechali pociągiem z Warszawy. Przybywszy do Skarżyska oczekiwali na kolejkę wąskotorową, która miała ich dowieźć do Starachowic.

Ponieważ kolejka opóźniała się, zatelefonowano do zakładów, prosząc o przysłanie samochodu. Wkrótce nadjechał 7-osobowy „Buick", prowadzony przez kierowcę fabrycznego.

Obok kierowcy zajął miejsce inż. Olszewski. Samochód ze względu na spóźnioną porę ruszył odrazu z dużą szybkością i znalazł się przed przejazdem kolejowym w chwili gdy nadjeżdżał pociąg towarowy. Właśnie przejazdowy opuszczał zaporę, gdy auto przejeżdżało przed nią.

Nie wiadomo na razie, czy zapora była uszkodzona i zbyt prędko opadła, czy też samochód zawadził o nią.

Nastąpiła straszna katastrofa.

Z rozbitego samochodu wyciągnięto poranione ofiary katastrofy. Inż. Olszewski już nie żył. Wskutek zgniecenia czaszki, poniósł śmierć na miejscu. Wszyscy pozostali ulegli obrażeniom.

Inż. Olszewski osierocił żonę i troje dzieci. W Zakładach Starachowickich pracował od niedawna.

Oryginalne „wyzwolenie" Ukrainy

Niemcy, jak wiadomo, popierają liczne organizacje ukraińskie o różnym charakterze i o różnej wartości polityczno - moralnej, ale zgodne na jednym punkcie: są to organizacje istotnie ukraińskie, dążące do Ukrainy niepodległej. Że współdziałają akurat z „niepodległościowcem" ukraińskim Hitlerem — to już inna sprawa.

Ale oto prasa zagraniczna donosi, że niedawno bawił w Berlinie po „instrukcje" wielki książę rosyjski, Władimir, zwany „carem wszech Rosji", a z ramienia tego Władimira jeździ obecnie po Europie środkowej „ataman" Popow, zbierający rozsianych po Europie kozaków, jako że czas ich „wyzwolenia" się zbliża...

Hitlerowcy, jak widać, chcą jednocześnie „wyzwalać" i Ukrainę i carską Rosję.

„Totalizm" w życiu rzeczywistym

Stosunki robotnicze w „Trzeciej" Rzeszy

ZAMIAST PŁAC DOBROCZYNNE ZYSKI

O płacach robotniczych w „Trzeciej" Rzeszy nieraz pisaliśmy, jak i o tym, że cały „cud" ze skasowaniem bezrobocia polega na tym, iż **kosztem płac robotniczych zatrudniono bezrobotnych.**

Że taki jest istotny stan rzeczy — o tym świadczą dwa urzędowe obwieszczenia, które w grudniu ukazały się w Recklinghausen.

W pierwszym obwieszczeniu urząd pośrednictwa pracy w okręgu przemysłowym Recklinghausen z radością zawiadamia ludność, iż ostatni bezrobotny, pobierający za pomogę został skreślony z listy bezrobotnych, gdyż otrzymał pracę.

W kilka dni potem pojawiło się drugie obwieszczenie: o działalności Pomocy Zimowej w okręgu przemysłowym Recklinghausen. W 12 punktach tego okręgu wydano w ciągu bieżącej zimy 250.000 śniadań z mlekiem, w 6 zaś punktach wydano potrzebującym pomocy 47.000 obiadów.

Skoro nie ma bezrobocia, któż więc korzysta w okręgu przemysłowym z filantropijnych zupek?

Odpowiedź na to jest jedna: Jeszcze nigdy w Niemczech nie pracowano tak ciężko i tak intensywnie, ale też nigdy jeszcze wśród pracujących i ich rodzin nie było takiego niedostatku, by dzieci ciężko pracujących ojców zmuszone były korzystać z darmochowych „trąbizupek".

OBIECANKI — CACANKI...

Po zdobyciu Austrii przez wszystkie zakłady przemysłowe Niemiec poszło żądanie podwyżki zarobków.

Jako tako robotników uspokojono, proszono o cierpliwść.

W czerwcu zaczęła się przymusowa wysyłka robotników do robót fortyfikacyjnych na zachodniej granicy. Bez pytania wyrywano robotników z fabryk, często w nocy z mieszkania, sadzono do pociągów i wysyłano na francuską granicę.

Teror zrobił swoje. Przez krótki czas ucichło z żądaniami poprawy zarobków. Gdy wszelako Niemcy obsadzili kraj Sudecki i Hitlera otrąbiono jako tego, który uratował pokój, nacisk dołów wzmógł się. „Jeśli mamy pokój — mówili robotnicy — to można zwolnić „tempo zbrojeń i pomyśleć o nas".

W pierwszej chwili hitlerowscy bonzowie zapewniali: „Tak jest, teraz przychodzi kolej na zagadnienia socjalne".

Lecz już w chwilę potem Hitler wygłosił słynne przemówienie o konieczności dalszych zbrojeń, a w wielkich zakładach przemysłowych pojawili się mówcy „Frontu Robotniczego", którzy — niewątpliwie wedle wskazówek Berlina — z łezką w głosie tłumaczyli robotnikom, że przyłączeni austriaccy i sudeccy Niemcy to jedna nędza, że aneksja Austrii i Sudetów nie przyniosła Rzeszy żadnych korzyści, wręcz przeciwnie — **zachodzi konieczność żywienia i ubierania ludności tych krajów.** Ale — dodawali mówcy — **aneksja Sudetów otwiera nam drogę do Rumunii i Ukrainy, a gdy dostaniemy stamtąd naftę, zboże i bydło, to wszystkim nam będzie lepiej.**

Tak zwodzi się klasę robotniczą Niemiec, ukazując jej dalekie zwodnicze miraże.

PROPAGANDA A RZECZYWISTOŚĆ

Aparat propagandowy „Frontu Robotniczego" działa sprawnie. Agitatorzy snują się po fabrykach i uzasadniają konieczność dalszych zbrojeń. „Kraj sudecki — powiada — zdobyliśmy bez jednego strzału, a jedynie zmobilizowaniem naszej silnej armii. Jeśli armia nasza będzie jeszcze silniejsza, to Hitler bez wojny jeszcze większe rzeczy osiągnie".

Robotnicy słuchają, ale gdy są sami z sobą, podczas przerwy w pracy lub na powrotnej drodze do domu po pracy, są z sobą szczerzy i powiadają, że Hitler miał szczęście w Monachium, że Niemcy ni esą przygotowane do wojny i że Chamberlain ocalił go przed niechybną klęską. Chamberlain i bankierzy londyńscy ratowali Hitlera, obawiając się rewolucji w Niemczech w konsekwencji przegranej wojny. **Ci sami panowie, którzy podczas wojny abisyńskiej nie godzili się na sankcje antywłoskie, obawiając się rewolucji w wynędzniałych i resztkami goniących Włoszech, uratowali teraz Hitlera przed klęską z tego samego wychodząc założenia".**

POWSZECHNE ŻĄDANIE

Żądanie podwyżki nie wystarczających zarobków jest tak powszechne, że nawet prasa tego już nie ukrywa.

Tygodnik „Frontu Robotniczego", drukujący listy robotników z poszczególnych zakładów przemysłowych na wzór sowieckich „rabkorów", zamieszcza list, z którego cytujemy następujący ustęp.

„Także w naszej fabryce, szczególnie podczas przerw, mówi się tylko o zarobkach. I nie tylko w fabryce, lecz gdziekolwiek zetkną się ludzie pracy, tematem rozmów jest sprawa płac, sprawa polepszenia zarobków".

KONTRAKCJA

W niektórych przemysłach **przemyśni przedsiębiorcy w odpowiedzi na żądania robotnicze rozpuszczają pogłoski o zamierzonych obniżkach, a przedsiębiorcy rybni już postanowili obniżyć płace załóg statków rybackich o 10 marek miesięcznie. Jedno przedsiębiorstwo już przy wypłacie grudniowej wypłaciło o 10 marek mniej.**

Pomimo surowych kar za porzucenie pracy, robotnicy porzucili pracę i zastrajkowali Ani jedna łódź nie wyruszyła na morze. Cały przemysł rybacki w Hamburgu został unieruchomiony.

Strajk trwał pięć godzin. Obniżkę cofnięto. Przedsiębiorcy ustąpili.

NASTROJE WŚRÓD ROBOTNIKÓW

Za jedną z agencyj prasowych podaliśmy w tych dniach opinię generała niemieckiego, który miał powiedzieć, że w niemieckich zakładach przemysłowych jest dzisiaj więcej komunistów niż kiedykolwiek.

Generałowie z małymi wyjątkami słabo orientują się w zagadnieniach społecznych i nie jeden generał chętnie generalizuje i każdego niezadowolonego z istniejącego stanu rzeczy, każdego opozycjonistę gotów zaliczyć do komunistów.

Faktem jednak nie dającym się zaprzeczyć jest, że po blisko sześciu latach agitacja hitlerowska w środowisku robotniczym nie może się pochwalić żadnymi sukcesami.

Jedno z niemieckich pism na emigracji drukuje list robotnika pracującego w wielkich zakładach przemysłowych w środkowych Niemczech, który pom. in. pisze:

„Niedawno było u nas wielkie wzburzenie. Gdy tylko rano rozpoczęła się praca jeden z majstrów stwierdził, iż na wszystkich drzwiach ustępu wymalowano czerwoną farbą napis: „Hitler verreche, Proleten erwacht!" Napis musiał ktoś porobić przy pomocy szablonu. Rzecz się wydała, ponieważ robotnicy jeden przez drugiego biegli do ustępu, a wracając uśmiechali się. Zauważył to majster i poszedł sprawdzić.

Sprowadzono Gestapo, które przybyło autem i rozpoczęło się śledztwo. Najpierw przesłuchano malarzy. Porobiono próby farb, ale bez wyniku. Przesłuchano robotników z innych oddziałów, wszystko nadaremnie. Aresztowano czterech robotników jako podejrzanych, lecz po dwóch dniach ich zwolniono. Przypuszczamy, że gdyby nas tak gwałtownie nie potrzebowali, to połowa zatrudnionych u nas robotników powędrowałaby do obozu koncentracyjnego w Dachau. Pod tym względem ma nasze tempo pracy także swoją dobrą stronę. Wreszcie drzwi starannie odheblowano i ustrój aż do następnego razu został uratowany".

Takie są nastroje wśród niemieckich robotników ku końcowi szóstego roku „dynamicznego" ustroju.

rb.

Wyzysk pracy

Piszą nam z Niemiec:

Jednym z najczęściej w „Trzeciej" Rzeszy uzywanych słów magicznych jest „natężenie pracy" (Arbeitseinsatz — wkład, wysiłek, natężenie pracy). W prasie hitlerowskiej twierdzi się często, że tę zasadę natężenia pracy przeprowadza się dlatego z taką surowością, że w „nowych Niemczech" nie powinno być bezrobotnych ani nędzy bezrobocia i że przez ostateczne natężenie wszystkich sił roboczych we wszystkich punktach, gdzie są potrzebne — często bez przestrzegania wykształcenia zawodowego i swobody zmiany miejsca — poziom życiowy całego narodu podnosi się.

Naturalnie, jest to mylne. Hitleryzm nigdy się nie kierował myślą dźwignięcia poziomu życiowego mas na wyższy stopień, lecz wyłącznie dotychczas — myślą powiększenia zbrojeń i gotowości wojennej narodu, słowem: przeprowadzenia totalnej mobilizacji. Środki materialne, potrzebne do tej mobilizacji, wyciska się z ludu. Jak wiadomo, pracuje się teraz w „Trzeciej" Rzeszy średnio 10 — 12 godzin na dobę, a często i więcej; płaci się za wszystkie artykuły codziennej potrzeby o wiele wyższe ceny, **niż przed rokiem 1933, przy czym gatunek towaru jest znacznie gorszy; nie otrzymuje się jednak żadnych podwyżek płac, ba! z płac odciąga się jeszcze znaczną część na składki ubezpieczeniowe (świadczenia poważnie obniżono), a przede wszystkim na różne przymusowe organizacje hitlerowskie.**

Co się tyczy samego **natężenia** pracy, to doprowadziło ono w „Trzeciej" Rzeszy **m. in. do tego, że powstała armia robotników, których los porównać się da tylko z losem niewolników. Pomyślmy o setkach tysięcy zatrudnionych przy budowie państwowych autostrad, albo fortyfikacjach na granicy zachodniej i w Prusach wschodnich, zmuszonych mieszkać zdala od rodzin, a których płace są przeważnie niższe od zapomóg, otrzymywanych przez bezrobotnych** przed r. 1933. A znowu siły wykwalifikowane są bardzo poszukiwane, ale zakłady napróżno starają się przyciągać je za pomocą wyższych płac, ponieważ Rząd surowo zabronił podwyżek. Niemiecka fikcyjna koniunktura nie znosi bowiem żadnych podwyżek płac. Jest to najlepszy dowód, że natężenie pracy nie jest podyktowane rzeczywistą koniunkturą, związaną z podniesieniem stopy życiowej. Wręcz przeciwnie: zbrojenia, które przecież nie tworzą wartości bezpośrednich, obniżyły w zatrważający sposób poziom **życiowy mas i tylko dzięki temu są one możliwe.**

Ale system natężenia pracy obecnie jeszcze się wzmaga. Nowe, z ostatnich dni grudnia pochodzące, rozporządzenia kierownika czterolatki Goeringa, mają na celu wzmożenie racjonalizacji metod pracy w przemyśle zbrojeniowym. Brakujące siły ludzkie mają być zastąpione w większej, niż dotąd mierze przez maszyny. Oznacza to znowu nakręcanie przemysłu środków produkcyjnych, a przez to przewarstwowienie natężenia pracy, umożliwione dzięki włączeniu robotników austriackich i sudeckich do gospodarstwa niemieckiego. Ale błędem byłoby przypuszczać, że te środki racjonalizacji w końcu jednak przecież doprowadzą do podniesienia poziomu życiowego. Ta nowa akumulacja kapitału ma nastąpić znowu tylko kosztem szerokich mas. Ich praca dodatkowa, ich świadczenia podatkowe i składkowe zapłacą za racjonalizację, a jedynymi wartościami, które się tworzy, są znowu — armaty.

Wyobraźmy sobie chwilę, kiedy to gwałtowne napięcie sił całego narodu dla celów totalno - mobilizacyjnych okaże się jako nieracjonalne. Chwila, która nastąpić musi, chociażby w wojnie, w której naród wycieńczony okaże się pod względem technicznym dobrze uzbrojonym, ale pod względem psychologicznym nie sprosta zadaniu. Już dzisiaj dają się zauważyć tego oznaki. W czasie świąt Bożego Narodzenia w wielu gazetach niemieckich były zawiadomienia, grożące ciężkimi karami tym robotnikom, którzy nie wrócą z urlopu do swej pracy, pracy, która przecież oznacza ich chleb... Ta ucieczka z pracy jest tylko skutkiem znużenia, objawem rozpaczy. W ostatnim roku ujawniała się coraz więcej i doprowadzała do licznych represyj przeciw robotnikom. Warto też przypomnieć bezprzykładny strach przed wojną, jaki pokazał się w narodzie niemieckich w dniach kryzysu czecho-słowackiego.

To jest odwrotna strona mobilizacji totalnej, odwrotna strona natężenia pracy, tego często na świecie niesłusznie podziwianego cudu gospodarczego w Niemczech.

Manifest francuskiej Izby Deputowanych
na rzecz Hiszpanii republikańskiej

318 posłów, czyli większość, francuskiej Izby Deputowanych, ogłosiło manifest treści następującej:

„Francuzi! Wzywamy was do zastanowienia się nad dramatem hiszpańskim.

Jakiekolwiek zajmowaliście dotąd stanowisko, rozpatrzcie zagadnienie pod kątem widzenia sprawiedliwości i interesów francuskich.

Czego wymaga sprawiedliwość? **W chwili obecnej żołnierze cudzoziemscy zostali wycofani, ale tylko z jednej strony. Wycofanie nastąpiło pod kontrolą komisji międzynarodowej, wyznaczonej przez Ligę Narodów. Tak więc po stronie republikańskiej są tylko Hiszpanie. Po stronie zaś Franco są wprawdzie również Hiszpanie, ale są ponadto cudzoziemscy żołnierze i technicy, cudzoziemski sprzęt.**

Sprawiedliwość wymaga natychmiastowego wycofania pod kontrolą międzynarodową wszystkich żołnierzy i techników i sprzętu cudzoziemskiego.

Wówczas sprawa hiszpańska zostanie rozstrzygnięta przez samych Hiszpanów, którzy swobodnie wybiorą sobie konstytucję i ustrój i pogodzą się, gdy będą sami.

Ale czego wymaga interes francuski? By Morze Śródziemne było wolne, byśmy mogli swobodnie komunikować się z Afryką północną, w czasie pokoju, jak i w czasie wojny, bez czego nasze bezpieczeństwo narodowe byłoby poważnie zagrożone.

Oto o czym każdy powinien myśleć.

Jest tedy rzeczą niemożliwą przyznanie w tych warunkach gen. Franco praw wojującego. Prawo to oznaczałoby blokadę Hiszpanii, to znaczy głód dla 13 milionów istot ludzkich, mających, jak wy, prawo jeść.

Winniście tedy także pomóc wszelkimi środkami do wyżywienia kobiet i dzieci głodujących, które są niewinnymi ofiarami tej okropnej wojny.

Francuzi! Pozostańmy wierni naszemu tradycyjnemu ideałowi. Kierujmy się w sprawie hiszpańskiej sprawiedliwością, prawem i interesem narodowym".

Ważny czynnik
Sowiecka armia po „czystkach"

W obecnej naprężonej sytuacji międzynarodowej Rosja Sowiecka mogła by być ważnym czynnikiem. Faktycznie jednak była „nie obecna" podczas rozgrywki monachijskiej. Zachodzi więc ważne pytanie, — w jakim stanie są siły wojenne ZSSR.? Jaką rolę mogą jeszcze odegrać w zapowiadających się wielkich konfliktach europejskich i azjatyckich?

W styczniowym numerze liberalnego miesięcznika rosyjskiego (emigracyjnego) „Russkija Zapiski" E. Wolenberg stara się objektywnie zbadać stan „czerwonej" armii po procesach i „czystkach". „Czystki" zresztą trwają dalej...

Obliczenia jego są następujące. W latach demobilizacji (1922—24) po wojnach domowej i polskiej, opuściło szeregi czynnej armii 90,000 „kraskomów" („krasnych komandirów"). Pozostało 40 tys. Do tej liczby dochodzi 100 tys. młodych „kraskomów", którzy ukończyli szkoły wojskowe (1924 — 37 r.) Razem mamy 140 tys.. Z tej liczby 60 tys. porzuciło służbę i t. d. Zostało w armii czynnej *80 TYSIĘCY*. W „zapasie" (rezerwie) zostaje także 80 tys.

Taki był stan rzeczy w r. 1937, gdy rozpoczęła się *„CZYSTKA"*. Trzeba zważyć, że bardzo silnie „czystka" dotknęła oficerów rezerwy. Nawet przed r. 1937. W maju 1937 r., razem z Ejdemanem, naczelnikiem akademii wojskowej i kierownikiem „Osoawiachimu" (obrona powietrzna i chemiczna) rozstrzelano mnóstwo oficerów rezerwy, którzy masowo brali udział w organizacji „Osoawiachimu", — zwłaszcza oficerów wyższych rang.

Natomiast oficerowie armii czynnej byli na ogół oszczędzani przy „czystkach" przed r. 1937. Zato w maju 1937 r. rozpoczęła się i tu „czystka" *MASOWA*. *Aresztowano około 20 tys. oficerów czynnych.* Z tego *KILKA TYSIĘCY ROZSTRZELANO.* W ten sposób usunięto około *25 PROC. OFICERÓW* czynnych. Całe centrum strategiczne, złożone z Tuchaczewskiego, Uborewicza, Jakira, Jegorowa, Orłowa i Ałksnisa, zostało zniszczone. Wyższe stanowiska zostały zajęte przez młodych, niedoświadczonych oficerów. „Prawda" z 3 lipca ub r. przyznaje, że „młodzi lejtnanci" są komendantami kompanii i stoją na czele sztabów batalionowych. Dlatego też skrócono naukę w szkołach wojskowych o rok, mimo, iż nawet dotychczasowy 3 i 4-letni kurs nie wystarczał wobec niskiego poziomu przygotowania z przedmiotów ogólnokształcących. Zresztą w czerwcu 1938 r. Woroszyłow odrazu mianował „młodszymi lejtnantami" tych słuchaczy szkół wojskowych, którzy mieli ukończyć szkoły w październiku. W ten sposób nawet skrócony kurs nie jest przestrzegany.

Widzimy, że *POZIOM* przygotowania oficerów obniża się systematycznie. Anonimowe „donosy" są bardzo w armii rozpowszechnione: w ten sposób niżsi oficerowie torują sobie drogę do wyższych stanowisk. W szkołach oficerskich praca jest zdezorganizowana na skutek aresztowania profesorów. W ub. roku latem trzeba było przerwać naukę (na pewien czas) w Kijowie i Charkowie, bo *80% PROFESORÓW ARESZTOWANO*. Pozostało tylko kilku specjalistów carskiej armii.

W jakiej mierze wszystko to razem zdezorganizowało „czerwoną" armię? E. Wolenberg zwraca uwagę na znaczenie *tradycji* w armii. Armia sowiecka liczy sobie zaledwie 20 lat. I jej młoda tradycja została rozstrzelana w rezultacie masowych „czystek". Trzeba zważyć, że sowiecka armia stoi pod względem zaopatrzenia technicznego (motoryzacja, awiacja, broń pancerna etc.) wysoko; tym bardziej więc wymaga bardzo wykwalifikowanego personelu kierowniczego.

Naturalnie, armia sowiecka pozostaje do dziś dnia *dużą siłą*. Ale zwyrodniała dyktatura czyni w ostatnich paru latach wszystko, aby tę siłę zmniejszyć!

K. CZAPIŃSKI.

Wykupujcie losy w terminie!

W pierwszym dniu ciągnienia IV klasy zaszedł fakt, który dzięki wyjątkowej lojalności kolektury nie stał się źródłem tragedii dla gracza.

W kolekturze Franciszki Urstein w Warszawie Chłodna 26 grał p. „W" zam. Pańska 68, w 3-ch klasach, a IV-ej nie wykupił. Prawnie wygrana należała do kolektury. Jednak p. Franciszka Urstein nie tylko p. W o tym zawiadomiła, lecz sama udała się z nim do Dyrekcji Loterii, gdzie szczęśliwy wygraną z miejsca zainkasował.

Kolekturze p. Franciszki Urstein, należą się słowa uznania; p. W. powinszowania i przyjacielska rada, aby w przyszłości bardziej swego szczęścia pilnował.

Czytajcie prasę socjalistyczna

Wiadomości z całej Polski

PROTEST PRACOWNIKÓW LESIENICKIEJ FABRYKI DROŻDŻY

We Lwowie odbyło się zebranie pracowników lesienickiej fabryki drożdży, celem zaprotestowania przeciw zamierzonemu zamknięciu fabryki. W uchwalonych rezolucjach podkreślono, że lesienicka fabryka drożdży jest pierwszorzędnie prosperującą placówką i odgrywa doniosłą rolę w życiu gospodarczym Małopolski, oraz stwierdzono, że jej zamknięcie zwiększy wydatnie bezrobocie. Ponadto postanowiono nie dopuścić do zmniejszenia produkcji fabryki oraz rzucono myśl przejęcia fabryki z rąk kartelu i prowadzenia jej przez robotników.

WYROKI

Sąd okręgowy w Stryju skazał księdza grecko - katolickiego z Mikołajewa ks. Fedusewczyna na 1 rok więzienia z zawieszeniem za ruszczenie nazwisk parafian.

Sąd okręgowy w Samborze skazał za to samo księdza grecko - katolickiego z Hordynii ks. Maciuraka na 6 miesięcy bezwzględnego więzienia.

ZABÓJSTWO SZANTAŻYSTY I AWANTURNIKA.

Od dłuższego czasu postrachem straganiarzy i kupców żydowskich w Przemyślu był siłacz Mojżesz Friedman, któremu kupcy musieli się opłacać, by uniknąć bójek. Friedman uczęszczał też na licytacje i podbijał ceny — i handlarze musieli składać mu okup. Nosił on przezwisko „Czarabak", stanowiące wspomnienie legendarnego przedwojennego bandyty przemyskiego. Specjalnością jego była gra hazardowa, przy czym partnerzy jego obawiali się wygrywać, a gdy wygrywali, zwracali „Czarabakowi" pieniądze pod pozorem, że ofiarują mu pożyczkę.

Od kilku dni Friedman nachodził niejakiego Oringera, właściciela składu starego żelaza na Targowicy i żądał okupu pod groźbą pobicia. Gdy wieczorem przybył do składu pijany, Oringer i jego współpracownik, Wolf Hand, zamknęli się w kancelarii składu. Bandyta wyłamał drzwi kancelarii i z nożem rzucił się na Handa. Wówczas ten chwycił w obronie własnej siekierę i rozpłatał napastnikowi czaszkę, po czym sam oddał się w ręce policji.

SOŁTYS SYMULOWAŁ NAPAD.

Do policji zgłosił się Stanisław Luberek, lat 38, sołtys wsi Karolinów, gminy Łazy, pow. sochaczewskiego, i zameldował, że gdy powracał do domu, został napadnięty przez dwóch bandytów, którzy uderzeniem pięścią w twarz obalili go na ziemię i zrabowali mu z bocznej kieszeni marynarki 180 zł., zaś z drugiej kieszeni, w której znajdowało się 490 zł., bandyci nie zauważyli. Pieniądze były skarbowe.

Policja poddała sołtysa oględzinom lekarskim. Lekarz stwierdził, że zadrapania na twarzy nie pochodzą od uderzenia, a są powierzchowne. Po oględzinach lekarskich sołtys został ponownie przesłuchany. Wzięty w krzyżowy ogień pytań, przyznał się do defraudacji pieniędzy i symulowania napadu.

Sołtysa aresztowano i przewieziono do Warszawy do dyspozycji sędziego śledczego.

Strajk w Hajnówce

Przy załadunku drzewa na kolejkach leśnych w Hajnówce wybuchł strajk. Powodem strajku jest, że Dyrekcja, wbrew umowie zbiorowej, przyjęła do pracy nową grupę (drużynę) robotników bez zgody już zatrudnionych. Dyrekcji chodzi o to, by wprowadzić do pracy swoich ludzi ze Zw. Rezerwistów, gdyż do tej pory wszyscy robotnicy, zatrudnieni przy naładunku, należeli do Zw. Klasowego.

Strajkują wszystkie drużyny.

WIADOMOSCI SPORTOWE

HOKEJ

PO RAZ PIERWSZY W EUROPIE KANADYJCZYCY TRACĄ DWIE BRAMKI

Drugi występ kanadyjskiej drużyny w Polsce w oficjalnym spotkaniu Polska — Kanada przyniósł jej ponowne zwycięstwo. Jednak w stosunku wiele skromniejszym niż w niedzielę, a mianowicie: 5:2 (4:1, 1:1, 0:0). Wynik ten jest o tyle sensacyjny, że po raz pierwszy na swoim tournee po Europie Kanadyjczycy utracili dwie bramki.

Należy zaznaczyć, że wynik ten mógłby brzmieć dla Polski o wiele korzystniej, gdyby nie fatalne pociągnięcia kierownictwa, które w pierwszej tercji meczu wystawiło parę obrońców „Warszawianki" Wernera i Meternicha, którzy nie dorośli do tak poważnego zadania. Oni też ponoszą w dużej mierze winę za utracone pierwsze bramki. Publiczność, widząc niezdecydowaną postawę obrońców „Warszawianki" głośno wyrażała swe niezadowolenie, domagając się innej pary obrońców. W drugiej tercji dokonano też zmiany obrońców, a mianowicie w miejsce Wernera i Metternicha weszli na lód przewidziani zresztą w składzie Michalik i Kasprzycki.

Zmiana ta zaważyła na całości gry drużyny polskiej, która odtąd była dla Kanady przeciwnikiem bodaj że równym, a zasługą obrony jest utrzymanie tak doskonałego wyniku w dwuch następnych tercjach.

BOKS

POLSKA POKONAŁA SZWECJĘ 12 : 4

W poniedziałek wieczorem rozegrany został w wielkiej hali w Sztokholmie międzypaństwowy mecz bokserski Polska — Szwecja. Niespodziewanie wysokie zwycięstwo odniosła Polska w stosunku 12:4.

Mecz wywołał w stolicy Szwecji olbrzymie zainteresowanie i już w sobotę wszystkie bilety były sprzedane. Przed meczem, jak zwykle odbyły się uroczystości wstępne, przy czym publiczność witała bokserów polskich oklaskami.

Pierwsi stają na ringu Rotholc i Stig Kreuger. Nieznaczne zwycięstwo na punkty odniósł Rotholc, Był to bodajże najcięższy mecz w karierze sportowej Rotholca.

W wadze koguciej sędziowie przyznali Almstroemowi zwycięstwo nad Koziołkiem, choć z przebiegu walki wydawało się, że zwycięstwo odniósł Polak,

W wadze piórkowej wielką formą błysnął znowu Czortek, który pokonał zdecydowanie Kurta Kreugera.

W wadze lekkiej miłą niespodziankę sprawił Woźniakiewicz, zwyciężając wysoko na punkty Szweda Johnssona.

W wadze półśredniej Kolczyński wygrał przez poddanie się Hammara po drugiej rundzie. Polak miał bezapelacyjną przewagę nad przeciwnikiem, nie dopuszczając go w ogóle do głosu.

W wadze średniej wielką niespodziankę sprawił Pisarski, bijąc najlepszego boksera Szwecji Oskara Agrena.

W wadze półciężkiej Szymura po nieciekawej walce bije na punkty Per Anderssona.

W ostatniej walce wieczoru Piłat, walczący bez serca, po zainkasowaniu serii mocnych ciosów, poddaje się Tandbergowi w drugiej rundzie. Przykry ten dla nas finał pozwolił Szwedom zmniejszyć porażkę do 12:4.

Łańcuch prasowy „Gromady"

Tow. Sz. Skubiszewski wpłaca na prenumeratę „Gromady" zł. 2 i wzywa t. t.: H. Łętowskiego, St. Gajewskiego i Sz. Bzinkowskiego.

A. D. wpłaca 2 zł. — i wzywa do wpłacenia na ten cel wszystkie Koła Młodzieży i członków Wydziału Młodz. O. K. R. Warszawa — podm.

Tow. Modzelewski wpłaca zł. 2 i wzywa tow. tow.: prez. Grzecznarowskiego z Radomia, Karniola, Cohna, Raabe seniora, Benkla, Kłuszyńską, Piotrowskiego, Rybakową, Dzięgielewskiego i Dąbrowskiego Jana.

Kącik radiowy

ANKIETA NA TEMAT ODCZYTÓW PROF. WITWICKIEGO.

Informowaliśmy o cyklu odczytów prof. Władysława Witwickiego p. t. „Przechadzki Ateńskie".

Chcąc dowiedzieć się, co słuchacze sądzą o tym cyklu odczytów, Polskie Radio prosi wszystkich, którzy będą mogli wysłuchać całego cyklu albo przynajmniej niektórych jego odczytów i którzy zechcą potem wziąć udział w ankiecie na ten temat — o przysłanie pocztówki do Biura Studiów Polskiego Radia. Warszawa, Mazowiecka 5, najpóźniej do dnia 23 stycznia b. r.

Na pocztówce tej należy napisać: „Zgłaszam się do ankiety o „Przechadzkach Ateńskich" — i podać swoje nazwisko, zawód i adres.

Radio warszawskie

ŚRODA, 18 stycznia

WARSZAWA I: 6.30 Pieśń. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 „Lwów zawsze wierny" — dla dzieci starszych. 11.25 Wiązanka melodii (płyty). 12.00 Hejnał. 12.03 Aud. południowa. 15.00 „Nasz koncert" — dla młodzieży. 15.30 Muz. obiadowa. 16.00 Dziennik i wiad. gospod. 16.20 Wychowawcza wartość słowa — pogadanka. 16.35 Olga Nietschówna — skrzypce i Jerzy Sulikowski — fortepian (z Łodzi). 17.00 W rocznicę Powstania Styczniowego — odczyt. 17.15 Z niezapomnianych oper. 18.00 Aud. dla wsi. 18.30 „Nasz język". 18.40 „Dyskutujmy": Tolerancja a fanatyzm. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.35 Aud. inform. 21.00 Opowieść o Chopinie. 21.45 „Satyrycy renesansowi". 22.00 „Folklor różnych krajów" — Łotwa. 22.55 Przegląd prasy i dziennik. 23.05 Wiad. z Polski w jęz.

WARSZAWA II: 14.00 Trio P. R. 15.00 Koncert rozrywkowy z płyt. 16.00 Wagner: z op. „Tannhäuser". 16.40 Wiad. sportowe. Parę informacji. 16.50 Kącik solistów: śpiewa Michał Szopski (tenor). 17.10 Pog. aktualna i społ. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.35 Program. 17.40 Muz. tan. (płyty). 21.05 Muz. tan. (płyty). 22.05 Eksperymentalny Teatr Wyobraźni: „Pieśń o dzwonie" Schillera. 22.40 Arie operowe w wyk. Anieli Szlemińskiej. 23.05 Wariacje instrumentalne (płyty).

CZWARTEK, 19 stycznia.

WARSZAWA I: 6.30 Pieśń. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muz. — płyty. 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. — p.yty. 8.00 Aud. dla szkół. 11.00 „W takt muzyki" dla szkół. 11.15 Orkiestra — płyty. 12.00 Hejnał. 12.03 Aud. poł. 15.00 Wzajemna pomoc u zwierząt — pog. 15.15 Kłopoty i rady: „Wszystko dla mojego dziecka". 15.30 Muz. obiadowa. 16.00 Dziennik i Wiad. gosp. 16.20 Spółdzielność — odczyt dla liceów — wygł. Stanisław Thugutt. 16.40 Chór męski. 17.00 Goście zimowi — pog. 17.10 Polski Kwartet Smyczkowy. 18.00 Aud. dla młodz. wiejskiej. 18.30 Muz. ludowa i jej wpływ na muzykę artystyczną. 19.00 Koncert rozrywkowy (ze Lwowa). 20.35 Aud. inform. 21.00 „Pochodnia wieków", „Święty Tomasz z Akwinu". 21.30 Pieśni w wyk. Janowskiego. 21.50 Muz. tna. — płyty. 22.55 Przegląd prasy i dziennik. 23.05 Koncert symf. pod dyr. G. Fitelberga i Kazimierz Wiłkomirski — wiolonczela.

Tabela wygranych

10 dzień ciągnienia IV klasy 43 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

25.000 zł. na nr. 139981
10.000 zł. na n-ry: 38270 77301
5.000 zł. na n-ry: 19170 44809 30645 78153 88455 115940
2.000 zł. na n-ry: 4280 7621 38870 62369 61826 820009 98286 109181 111514 125330 139650 157851
1.000 zł. na n-ry: 1416 4709 14296 27034 29016 31632 32222 32654 33111 34667 40322 45812 46124 46858 47440 51868 66315 75493 81104 83796 105901 107138 108089 109221 116838 117999 123588 129967 134726 137447 138502 143387 148890 153052 154033 159132

PO 250 ZŁOTYCH

102 69 482 548 692 93 814 20 1084
152 72 367 620 755 73 92 873 907
2030 110 23 444 574 98 652 755 807
965 3037 121 46 386 88 481 4253 330
546 78 608 9 63 69 77 839 972 98
9043 47 86 352 59 95 400 39 53 508
49 90 652 756 60 6028 71 84 159 80
262 71 342 481 566 7181 250 384 454
55 562 646 752 863 8042 75 110 240
307 52 477 615 29 53 867 79 9048
344 476 525 629 772 812 10057 74
283 360 622 45 69 71 83 758 62 803
28 11046 76 309 400 17 98 532 607
769 92 852 12016 135 258 368 99
420 542 60 68 623 88 786 96 921 35
41 46 13073 104 9 77 200 511 67 68
602 808 47 75 92 940 73 14029 107
221 376 648 799 842 941 15049 147
249 673 708 917 58 16089 214 365
546 701 28 56 841 64 271 17005 349
426 66 69 86 89 560 99 662 774 894
99 965 18030 55 530 658 792 819
19018 116 217 701 67 821

20105 93 438 516 61 86 99 670 885
950 66 21172 206 28 372 431 40 631
85 705 823 994 22178 251 439 551
662 79 86 731 803 65 975 23412 90
611 25 36 769 74 805 38 970 24010
260 81 498 570 630 712 25006 139 85
428 602 79 839 63 77 922 26013
39 129 40 234 341 61 70 475 546 665
69 763 81 84 819 41 27058 60 198
347 57 486 755 63 92 828 71 28539
93 654 706 819 25 937 20079 173 235
60 328 51 668 753 817 41 64

30001 105 52 93 210 470 716 63
892 94 951 31055 85 88 150 213 32
308 95 493 568 608 41 67 700 28 44
961 32002 70 61 168 309 65 487 762
65 819 954 33010 61 228 59 331 96
414 564 627 45 75 82 771 82 34124
206 490 502 54 66 648 91 886 93 043
35053 76 134 89 313 91 477 652
36090 116 306 555 91 902 62 71
37171 202 525 29 707 25 966 38008
20 101 42 202 72 338 92 580 717 872
926 44 39036 180 297 489 752 818
67 982

40020 48 68 95 124 202 300 12 25
596 639 86 787 803 17 23 70 962
41039 161 245 496 680 741 954 42170
279 422 35 682 757 269 86 43026
186 239 327 32 93 561 623 44017
97 138 401 513 19 70 617 713 54 843
905 45203 25 311 35 400 6 504 653
83 829 46058 354 89 93 476 652 776
811 67 945 70 47039 55 397 545 65
66 710 810 973 48060 108 221 322
470 524 59 645 877 49117 95 304 67
405 22 47 82 596 783 912 99 81

50082 84 116 231 74 387 401 69
519 96 807 16 906 27 42 60 51064
302 77 732 52004 19 27 96 150 238
364 636 80 798 829 996 53028 278
419 26 66 731 70 807 39 938 47 94
54242 364 425 506 11 93 600 21 909
64 85 55121 36 215 313 423 35 575
619 59 773 800 959 56085 331 473
781 82 809 63 926 52 97 57009 28
61 80 101 42 43 54 314 26 65 67 497
520 33 91 623 65 77 890 908 58029
177 273 450 512 81 622 730 40 808
68 913 71 59002 15 26 358 406 41
600 700 932 69

60066 148 248 440 507 33 40 49
721 67 91 814 45 95 955 61028 475
657 93 844 926 75 62087 211 472 78
96 672 95 761 82 85 869 72 952
63072 370 433 504 837 64016 224
372 400 26 600 787 932 69 65062 140
425 550 79 636 40 72 739 66168 419
597 649 93 878 952 67162 397 613
85 97 723 53 810 903 15 57 68003
12 519 33 631 989 69019 103 90 220
23 96 332 575 610 795 851 920

70110 269 593 600 67 703 62 72
805 35 62 955 89 71026 30 210 377
430 94 549 97 623 702 62 813 16 93
950 72070 77 87 194 267 388 420
38 647 60 734 933 51 73032 51 65
86 196 300 5 79 85 481 503 53 611
28 36 788 812 36 74030 56 166 232
379 655

75353 417 676 798 910 36 74 76134 395
535 77051 74 166 261 419 45 594 918 32
39 92 78177 261 77 377 81 497 527 64 92
700 34 918 60 79105 9 54 536 631 90 744
975 80000 92 172 331 409 702 35 37 94
926 81104 382 416 626 69 843 65 82020
128 73 95 225 83 344 61 478 97 865 83008
30 316 427 606 976 84028 110 235 62 371
444 70 784 867 92 942 85091 203 336 421
23 82 610 920 22 74 86046 173 255 598
716 60 63 88 924 27 34 74 87096 127 309
13 46 549 782 801 98 999 88007 366 76
443 942 93 89047 131 214 45 95 363 445
643 90141 44 93 98 282 805 21 73 905 35
91180 298 300 73 421 69 581 97 629 64
710 22 52 823 92261 332 83 441 62 703
67 811 93048 69 108 49 230 630 740 55
823 42 94256 91 394 401 44 813 80 919
95165 91 536 71 692 791 896 96003 43 167
297 309 516 97 852 97064 176 240 351 98
408 30 534 91 717 65 835 37 923 84 98056
153 259 396 626 718 41 72 961 74 99097
109 253 321 470 98 542 678 718 75 924

100014 73 144 274 358 61 70 400 516
79 83 847 58 938 61 67 101029 318 19 462
516 42 634 817 67 948 102017 88 89 285
372 466 77 636 842 47 98 921 103558 688
104075 170 614 743 48 73 881 105114 528
[illegible] 84 839 988 106111 76 496 538 672 781
862 68 969 91 107234 336 406 48 79 512
672 89 764 966 108019 84 209 342 62 546
612 84 925 109057 125 295 458 91 548
736 846 68 945 76 110133 341 552 65 805
111051 72 102 30 216 305 62 411 511 54
675 746 95 869 995 112024 190 348 65 410
20 69 77 505 800 89 988 113106 69 365
425 43 774 842 912 114106 448 539 738
115096 151 74 263 66 554 612 91 773 959
99 116021 83 222 540 669 876 88 960
117226 99 727 74 91 828 910 44 50 118170
480 514 68 641 50 51 71 943 45 119090
109 39 345 80 474 80 554 850 79 120306
81 415 30 95 548 55 628 710 877 121003
148 362 91 630 875 122349 537 63 74 910
54 123081 160 71 479 94 690 753 840 43
951 74 124164 222 58 78 84 563 742 843
82 125057 109 65 247 464 527 59 60 844
63 919 74 75 126037 81 200 36 51 80 645
62 127003 283 358 458 80 96 128142 298
341 570 74 640 72 838 901 29037 319 434
546 72 640 67 92 726 60.

130057 79 98 371 448 68 586 627 814
39 131036 132 274 436 534 81 86 754 967
94 98 132070 80 104 19 325 72 451 789
822 981 82 133150 96 254 599 609 86 741
834 134051 75 104 244 303 99 635 38 809
27 32 950 135025 68 102 50 54 76 232 337
581 85 743 958 136123 39 213 332 90 416
32 675 731 73 803 57 909 138292 454 502
5 9 829 89 963 73 90 139070 219 31 74
439 28 538 83 96 790 883 140262 63 395
141140 256 67 329 47 63 89 424 25 76 509
25 42 45 604 32 99 775 837 975 142008
47 440 79 603 75 774 941 143303 779 937
144039 156 252 346 401 51 556 82 689
761 939 145191 492 97 624 38 818 146067
172 80 223 35 325 450 647 809 939 47
147036 41 91 439 719 973 148289 308 563
660 149164 88 240 76 393 528 58 670 732
801 16 922 56 150036 199 293 397 402 622
757 846 151126 65 433 73 679 736 57 64
855 75 90 909 152043 51 124 245 417 60
500 757 59 953 153191 382 581 705 57 878
85 154174 356 476 838 933 36 80 155064
127 57 313 443 58 537 819 40 997 156011
109 50 59 905 157014 501 33 99 737 915
158043 101 398 405 713 90 97 856 936
159327 36 79 85 558 75 647 802 90 96.

III ciągnienie

PO 250 ZŁOTYCH

216 734 953 1046 299 370 566 835 2358
483 3091 478 845 72 4006 90 573 675 84
93 723 63 5177 894 930 6379 83 701 958
7076 84 115 772 960 82 94 8081 832 9621
780 851 10106 85 202 35 66 470 571 845
11070 81 152 225 66 311 415 566 96 709
935 12121 716 13065 117 72 96 233 514
711 971 14081 698 85 905 15337 57 702
95 16109 230 387 476 503 17109 29 238
591 921 18116 697 961 19021 100 90 491
741 42 20014 42 117 27 82 245 427 21119
57 319 662 710 93 842 22242 327 23255
363 405 45 553 851 24007 255 417 634
799 853 25207 447 55 26405 691 27511
28185 259 328 89 29367 95 669 730 910
99 30153 679 98 762 31084 174 283 680
763 71 76 816 32036 34062 796 847 55
35507 56 602 94 731 952 69 99 36709
37378 469 593 830 38225 557 65 859 97
933 39244 62 40176 373 409 11 592 679
923 80 41046 301 570 696 42249 90 736
43129 282 372 422 591 717 55 891 916
44013 52 102 15 494 742 819 63 45160
234 78 95 423 662 46345 444 723 71 933
47038 235 313 423 547 787 48296 319 520
45 829 72 963 49078 155 454 745 47 50122

317 726 51087 126 449 605 52 166 485
527 53031 169 259 395 54014 39 123 302
55297 392 817 56408 660 902 57150 353
818 58094 258 537 858 59241 550 79 60098
126 293 61090 174 324 64 483 533 62334
510 963 63188 236 493 528 789 845 64093
453 65465 602 60 788 808 66002 255 412
91 572 67316 67 589 68550 82 779 93 912
53 58 69002 89 413 509 643 738 852 70134
409 638 753 71253 302 414 726 72086 266
73005 148 52 204 339 474 635 849 64
74078 89 517 756 91.

75150 328 875 76311 421 644 48
783 800 53 92 77314 409 511 85 89
637 80 748 981 78122 234 76 538
610 795 939 72 79024 80081 274 486
604 709 63 94 839 81050 414 584 907
79 82157 208 54 330 757 809 83154
890 84189 432 688 85270 935 86134
445 714 15 62 87094 504 635 878
906 19 88514 613 756 868 937289267
562 625 756 893 920

90096 439 49 500 600 727 31
91162 253 816 921 94328 439 95410
995 96042 97052 133 87 472 623 71
727 98000 46 121 41 437 58 817 94
99140 218 506 763 905 38

100104 80 413 73 524 886 101641
726 844 903 5 56 73 102030 507 724
963 88 103211 31 805 104056 575
671 812 18 105339 617 80 106129 300
385 916 107354 460 852 62 916
109067 116 282 625 786 926

110217 350 847 911 111026 285
583 855 112118 53 200 84 86 801
113219 66 440 98 727 90 903 114817
984 115123 209 364 420 116661
117073 886 938 118334 119383

120307 121500 778 885 969 95
122010 11 142 83 328 464 123037
150 227 350 473 80 764 72 807 64
124513 694 883 945 125129 213 83
517 126214 329 602 90 800 58 80
974 127081 224 350 811 128402 565
76 688 777 129409 752 130383 408
772 886 985 131112 53 436 369 937
132209 774 133011 356 88 418 64
938 134082 202 318 24 135096 779
900 136064 290 428 528 684 979 82
137661 138129 46 275 78 370 687
139044 85 265 476 625 901 39

140053 141132 223 529 999 142086
224 97 626 786 878 143531 625 806
64 95 999 144157 226 408 959 145236
428 551 705 80 963 72 146357 90
906 19 147263 90 450 510 759 863
148029 45 85 149268 384 69 408 520
917

150117 261 334 697 766 151313 663
152029 61 220 840 153047 298 628
154214 34 629 155282 417 629 72
156082 119 219 50 61 77 782 942
157078 449 71 536 75 841 158024
314 557 85 159029 117 43 727 63

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

75.000 zł. na nr.: 155227
25.000 zł. na nry: 24425 118441
20.000 zł. na nr.: 31645
10.000 zł. na n-ry: 42858 77962 99638 109464
5.000 zł. na nr. 500
2.000 zł. na n-ry: 6341 11956 14756 18210 19852 39978 41203 46715 47601 61014 63774 74457 90452 98268 99644 110039 116878 123088 138985 148214 149751 158658 159848
1.000 zł. na n-ry: 1921 7461 9781 18469 18992 19536 19794 20945 21360 21406 22602 23385 24417 25297 30726 418838 42024 43528 50907 57813 58013 58037 66635 72389 78798 94303 104088 104113 104523 108020 109291 110856 119547 120119 125085 125235 126137 126677 128306 128353 131192 131820 131977 133048 135669 144097 144890 150820 152453 158161 158787

PO 250 ZŁOTYCH

126 588 602 812 1063 95 2299 475
585 985 3165 608 4131 275 641 885
902 77 97 5232 356 403 544 60 93
636 6208 423 652 65 763 812 49
7196 283 439 531 631 9304 626 713
833 10303 473 538 697 788 911 11107
84 437 777 12063 84 287 375 551
614 98 771 13432 651 98 816 35
85 14901 2 15140 75 408 91 957
16175 17273 313 419 64 553 723 59
80 875 18151 86 420 732 944 19033
17 246 48 329 647 55 799 976

20006 452 898 21042 202 46 468
672 98 746 71 90 832 935 93 98
22125 45 59 74 513 635 23045 58
93 264 470 511 644 741 24324 52
542 736 814 83 25164 289 453 736
947 56 26103 82 290 366 95 653 743
27238 365 668 85 800 28860 945
29052 53 325 879 30366 610 19 93
849 31028 351 548 618 32243 84
357 820 52 965 33366 421 34229 494
625 703 852 920 31 59 35016 146
559 873 912 36034 91 139 88 202 330
650 746 959 37102 4 289 320 463
71 808 941 38112 200 491 92 599 621
978 81 39047 431 501 688 93

40049 271 420 91 676 41705 947
42685 914 43037 96 102 200 302 8
45 92 607 757 44142 58 437 504
45044 184 85 544 998 46176 212 305
582 697 930 74 47080 177 455 526
48749 49063 221 394 613 68

50171 402 508 753 51045 273 445
92 758 52143 409 578 621 872 961
53092 164 241 409 20 662 738 908
34 61 54215 591 610 75 752 55239
405 502 48 672 56613 79 778 985
57172 320 501 24 899 58879 97 59010
337 557 795 806

60111 527 886 946 61031 73 152
326 534 794 62135 348 610 791
63114 239 74 916 64078 429 784 898
956 65030 178 397 765 960 66146
976 92 67160 353 71 533 754 826
68019 291 322 66 71 538 69754 60
940 70100 331 69 64 565 766 804
71186 491 72179 231 44 614 67 726
878 73097 560 969 74328 40 70 842
50 954 76

75355 623 83 988 76017 183 245 327
77859 937 78105 578 603 729 79257 360
560 626 773 80035 63 313 587 614 772 850
921 81101 266 87 413 594 717 64 970
82078 248 474 879 83015 22 277 670
84265 598 830 85031 209 34 807 99 86104
363 437 68 582 672 82 87073 116 347 649
722 88202 639 878 89319 61 781 961 90067
278 346 603 893 961 91346 74 658 737
92918 93293 305 955 94057 336 450 541
867 95170 861 78 935 96100 262 70 488
90 97106 500 19 38 98837 951 99040 527
893 100118 52 212 729 101389 448 102429
814 951 103083 109 240 104155 257 316
68 459 769 105549 724 106059 142 445
694 107053 94 225 66 90 549 647 108038
339 73 679 810 981 109488 567 80 607
110269 303 51 691 111053 189 238 350
906 112100 467 72 636 884 113105 86 233
433 500 940 53 114764 91 115029 158 639
116538 65 805 117081 588 754 118800
119078 152 61 317 506 734 120138 385
627 845 958 88 121108 707 82 858 122029
234 631 841 977 99 124000 111 451 789
955 62 125034 297 930 126232 593 745
127339 69 679 821 128394 840 60 997
129538 981 130420 836 959 131780 132600
808 133438 606 84 814 20 951 134108 430
633 865 135154 352 475 545 82 861 940
42 136000 106 265 332 613 881 959 137019
143 592 696 138086 3[illegible] 496 807 139288
351 558 140009 120 423 866 909 86
141724 960 142091 364 882 963 143114
380 569 917 144115 209 512 145144 87
271 713 146000 140 74 335 908 147006
199 224 356 89 431 616 89 148181 97 273
346 47 415 714 35 149052 148 459 944 95
150302 630 770 151022 182 286 535 798
861 152139 64 356 57 479 614 153071 334
87 938 154417 511 733 98 836 903 77
155176 487 783 156159 461 611 757 833
87 96 930 157068 173 92 158164 421 592
743 942 70 159152 408 585 845 98.

Zatarg w firmie Vacuum Oil Company

Trwające od dłuższego czasu pertraktacje pomiędzy Związkiem Zawodowym Pracowników Handlowych, Przemysłowych i Biurowych R. P., Sienna 16, a Dyrekcją firmy Vacuum Oil Company S. A. w sprawie wypłacenia pracownikom 13-ej pensji, nie doprowadziły do porozumienia. Wobec niemożności osiągnięcia w drodze bezpośrednich rozmów uzyskania 13-ej pensji, dalsze pertraktacje odbywały się w Inspekcji Pracy, lecz z powodu nieustępliwego stanowiska dyrekcji firmy, pertraktacje zostały przerwane.

Po skończonej konferencji u Inspektora Pracy w dniu 16 bm. o g. 10-ej rano, w pół godziny później Związek proklamował 2-godzinny strajk protestacyjny. W strajku wzięli udział wszyscy pracownicy Vacuum, wykazując tym samym całkowite poparcie i zrozumienie dla podjętej przez Związek akcji.

Nadmienić należy, że wszystkie firmy naftowe w Polsce w 1938 r. jeszcze przed św. Bożego Narodzenia wypłaciły 13-tą pensję swym pracownikom. Nieustępliwe stanowisko dyrekcji Vacuum Oil Compapany może doprowadzić do zaostrzenia sytuacji na tym terenie, oczywiście skutki tego musi ponieść firma.

Warto przypomnieć, że przed półtora rokiem, przy przejmowaniu firmy Standard Nobel przez Vacuum Oil Company, pracownicy strajkiem okupacyjnym musieli walczyć o swoje postulaty. Czyżby to miała być stała metoda tej firmy, że tylko drogą akcji strajkowej pracownicy mogą uzyskać lepsze warunki bytu?

„Zagraniczny gość"

otrzymał bezpłatną kwaterę za... kratami

Międzynarodowy włamywacz Jan Janusz, po kilkoletnim pobycie we Francji, Czechosłowacji i Niemczech, tropiony przez tamtejsze organa bezpieczeństwa, wrócił do Polski i osiedlił się w Warszawie. Nie zaniechał oczywiście złodziejskiego procederu i w ciągu krótkiego czasu dokonał szeregu zuchwałych włamań. Ponieważ Janusz nielegalnie przekroczył granicę i przyjechał do stolicy w najgłębszej tajemnicy, więc początkowo wszystkie jego kasiarskie wyczyny szły na karb warszawskich specjalistów. Dopiero po żmudnych dochodzeniach ustalono właściwego sprawcę, ten jednak, zwąchawszy pismo nosem, uciekł w niewiadomym kierunku.

Przenosząc się z miasta do miasta, Janusz wszędzie dokonywał włamań i znikał tak szybko, jak szybko się zjawiał. Wreszcie mniemając, że policja stołeczna już o nim zapomniała, wrócił do Warszawy. Nie sprzyjało mu jednak szczęście, ledwie bowiem wysiadł z pociągu, został na ul. Targowej poznany przez jednego z wywiadowców i zatrzymany. Włamywacz usiłował jeszcze ratować się bezczelnością, udając cudzoziemca-turystę. Poprawną francuszczyzną tłumaczył wywiadowcy, że ten obraża go, jako „gościa zagranicznego", groził interwencją dyplomatyczną itp.

Wywiadowca, który znał również język francuski, odparł uprzejmie, że jedynym miejscem, godnym tak znakomitego „turysty", jest areszt i przeprowadził go tam, uprzednio nałożywszy kasiarzowi kajdanki. Bezczelnego kasiarza osadzono w więzieniu.

Kronika organizacyjna

BACZNOŚĆ GAZOWNICY!

We środę dn. 18 bm. o g. 19 przy ul. Wareckiej 7, odbędzie się doroczna konferencja Koła gazowników PPS. Obecność członków obowiązkowa.

DZIELNICA „STARÓWKA". Posiedzenie Komisji Rewizyjnej Dzielnicy odbędzie się 19 b. m. o g. 7 w. ul. Długa 21.

DZIELNICA TARGÓWEK (Święciańska 5). W czwartek o g. 19-ej zebranie A. S.

DZIELNICA MARYMONT - ŻOLIBÓRZ PPS. W piątek 20 b. m. o g. 7.30 wiecz. w lokalu Części Społecznej WSM, Plac Wilsona 1, odbędzie się

HERBATKA SPRAWOZDAWCZA AKTYWU WYBORCZEGO

dzielnicy Marymont - Żolibórz PPS. W Herbatce sprawozdawczej winni wziąć udział wszyscy członkowie dzielnicy, Zw. Zaw. i Koła Młodzieży, którzy brali udział w akcji wyborczej.

Wstęp dla pracujących 30 gr. Bezrobotni nie wnoszą żadnych opłat.

WIECZÓR KU CZCI OTTO BAUERA, KAROLA KAUTSKY'EGO, EMILA VANDERWELDEGO

trzech Zmarłych wodzów i ideologów międzynarodowego ruchu robotniczego organizuje Dzielnica „Śródmiejska" P. P. S. w czwartek 19 b. m. o godz. 7.30 w lokalu na ulicy Wareckiej 7 II p. Zagaja tow. St. Dubois. Przemawiają tow. tow. red. M. Niedziałkowski, prof. W. Gumplowicz, Klein i A. Salman.

DZIELNICA ŚRÓDMIEŚCIE. Zebranie Komitetu w środę o 19.30 Warecka 7. Zebranie Koła plastyków i literatów w piątek o godz. 19 Warecka 7.

DZIELNICA MOKOTÓW. We czwartek 19 b. m. o g. 7.30 odbędzie się posiedzenie komitetu dzielnicowego.

DZIELNICA WOLA - CZYSTE. Dziś o g. 6.30 odbędzie się posiedzenie komitetu dzielnicy. Obecność wszystkich towarzyszy obowiązkowa

KOM. KULT.-OŚW. ZW. PRAC. KOM. i INSTYT. UŻYT. PUBL. urządza dnia 19 b. m. o g. 18.30 w lokalu Związku, Warecka 7, odczyt n. t. „Demokracja w walce z totalizmem" wygłosi tow. J. Maliniak.

T. U. R.

ODDZIAŁ WARSZAWSKI T.U.R. organizuje w miesiącach lutym i marcu Szkołę Socjalistyczną dla członków Partii, klasowych Związków Zawodowych i TUR w lokalu przy Al. 3-go Maja 2. Wykłady trwać będą w poniedziałki i środy w godzinach od 18-ej do 21-ej.

Program obejmuje: Naukę o Polsce, zasady Konstytucji, historię P. P. S., program Partii, stronnictwa polityczne, ruch zawodowy, ochronę pracy, ruch spółdzielczy, zagadnienia religii, moralności, zadania TUR i sprawy, dotyczące organizacyj młodzieżowych, kobiecych i sportowych.

Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Warsz. Oddziału TUR (Al. 3-go Maja 2 m. 68, tel. 2-35-83) codziennie w godzinach od 10—13 i 17—20.

Oddział Warszawski T. U. R. organizuje w bieżącym tygodniu następujące odczyty:

Środa, 18 stycznia.

Dzielnica Targówek (Święciańska 5) godz. 19-ta. Wykład dla młodzieży z cyklu: „Higiena i zdrowie". (Ciąg dalszy).

Piątek, 20 stycznia.

Związek Szoferów (Królewska 16) godz. 19, n. t. „Chiny i Japonia". Ref. tow. W. Mieczysławski.

Nie odmawiaj złożenia ofiary na walkę z gruźlicą

Miał 5 żon-szukał więcej

Afery amatora zadatków na posag

Do policji zaczęły napływać ostatnio liczne skargi poszkodowanych panien, które padły ofiarą wyrafinowanego oszusta matrymonialnego, podającego się za inżyniera chemii. Mimo, że każda z poszkodowanych kobiet podawała inne nazwisko oszusta, policja zorientowała się, że we wszystkich wypadkach ma do czynienia z jednym i tym samym przestępcą, który dla utrudnienia śledztwa każdej ze swych ofiar podawał inne nazwisko. Wszczęto natychmiast energiczne dochodzenie, w wyniku którego aresztowano przebiegłego oszusta i osadzono go w więzieniu. Jest to Herman Baumiler, wykolejony inteligent, który oprócz mnóstwa afer matrymonialnych, ma jeszcze na sumieniu wyłudzanie pieniędzy od bezrobotnych na posady, fałszerstwa czeków i weksli, przywłaszczenia i t. d. i t. d. Poszukiwany przez Sądy do szeregu spraw kryminalnych, ukrywał się przez dłuższy czas pod różnymi nazwiskami. Podczas rewizji znaleziono przy nim kilka sfałszowanych dowodów osobistych, wycinki z pism matrymonialnych, oraz różne notatki i miłosną korespondencję z „narzeczonymi".

W wyniku dalszych dochodzeń wyszła na jaw sensacyjna okoliczność, że Baumiler jest... 5-krotnie żonaty i ma łącznie 11 dzieci. Dwie ofiary oszusta zdołały wprawdzie uzyskać rozwód, pozostałe jednak żony, nic o sobie wzajemnie nie wiedząc, poszukiwały „lekkomyślnego" męża, który rzucał je po upływie miodowych miesięcy na pastwę losu i znikał, zabierając posag żony. Według pobieżnych obliczeń, bigamista zdołał wyłudzić od kobiet ponad 80 tysięcy złotych.

Podaj bratnią dłoń bezrobotnemu.

TEATRY

TEATR ATENEUM: Dziś przedstawienie zawieszone.

TEATR NARODOWY: 8 w. pkt. dziś „Grube ryby" Bałuckiego w nowej inscenizacji i reżyserii A. Zelwerowicza.

TEATR POLSKI: Dziś i dni następnych świeżo wystawiona sztuka J. Iwaszkiewicza „Maskarada".

TEATR LETNI: 8 w. pkt. dziś komedia Sardou „Madame Sans Gêne" w reżyserii Niewiarowicza z Bichlerówną i Junoszą-Stępowskim.

TEATR NOWY. 8 w. pkt. komedia „Żywy Ładunek" Br. Winawera.

TEATR MAŁY: Dziś komedia Antoniego Cwojdzińskiego „Temperamenty".

TEATR BUFFO (Mokotowska 73) gra jeszcze tylko kilka dni „Porwanie Sabinek" z Węgrzynem i Zniczem.

TEATR „MAŁE QUI PRO QUO". Codziennie rewia „Wielka czwórka"

CYRULIK WARSZAWSKI — dziś wielka rewia karnawałowa p.t. „Kochajmy zwierzęta".

TEATR WIELKA REWIA: Ostatnie dni przegląd przebojów „Bawmy się razem". W pełnych próbach nowa, rewelacyjna rewia „Szukamy gwiazdy".

TEATR MALICKIEJ — Marszałkowska 8 daje dziś przedstawienie sztuki „Pani Bovary" wg. Flauberta w przeróbce Z. Nałkowskiej.

TEATR MALICKIEJ na Karowej gra codziennie „Poprostu człowiek" Miguela Unamuno.

TEATR KAMERALNY. Dziś i codziennie nowa komedia „Dom wariatów".

TEATR „8.15". Dziś operetka Abrahama „Roxy i jej drużyna".

STOŁECZNY TEATR POWSZECHNY. Dziś o godz. 19 „Betlejki" przy ul. Elbląskiej i „Sprawa Moniki" przy ul. Suzina 4.

INSTYTUT REDUTY (Kopernika 36-40): Codziennie „Uciekła mi przepióreczka" Żeromskiego.

TEATR CRICOT Królewska 13. Codziennie „Mąż i żona" — Aleksandra Fredry, komedia w 3 aktach z międzyaktami. Adam Polewski.

ROSYJSKIE STUDIO DRAMATYCZNE (Nowy Świat 19): W czwartek, piątek, sobotę i niedzielę pełna humoru i sentymentu rewia karnawałowa „Gwiazdka w Studio".

CYRK (ul. Ordynacka). Wielki nowy program „W krainie smoka". Codziennie 2 przedstawienia 4.30 i 8.15. Dzieci o 4.30 płacą połowę.

KINA

ADRIA (Wierzbowa): „Żebrak w purpurze".
ATLANTIC: „Ludzkie serca".
ANTINEA: „Żółty pirat" i „Zaginiona wyspa".
ACRON: „Znachor" i „Miłe złego początki".
AMOR (Elektoralna 45): „W cztery oczy" i „Zaginiony horyzont".
AS: „Szarża lekkiej Brygady".
BAŁTYK: „Maria Antonina".
BIS (Elektoralna 21): „Dla ciebie senorito" i „Anonimowy kochanek".
CAPITOL: „Serce Matki".
CASINO: „Zew północy".
COLOSSEUM: „Chicago".
CZARY (Chłodna 29): „Przygody Tomka Sawyera".
EDEN (Marszałk. 31-a): „Gwiaździsta eskadra" i „Buster Keyton jako chemik".
ELITE (Marszałk. 81a): „Pensjonarka" i „Rzeczpospolita radości".
ERA (Leszno 2): „W kryjówce Dawsona".
EUROPA: „Walka o szczęście".
FAMA (Przejazd 9): „Więzienie bez krat".
FILHARMONIA (Jasna 5): „Więzienie bez krat".
FLORIDA (Żelazna 61): „Tragedia 15-letniej" i „Mocni ludzie".
FORUM (Nowiniarska 14): „Ostrożnie profesorze" i „Pod cudzym nazwiskiem".
HOLLYWOOD (Hoża 29): „Prawo kobiety" i rewia.
HELIOS „Paweł i Gaweł".
ITALIA (Wolska 32): „Tygrys Eschnapuru".
IMPERIAL: „Rena".
JURATA (Kr. Przedm. 66): „Kurier carski" i „Diabły wybrzeża".
KOMETA (Chłodna 49): „Obawa przed skandalem" i rewia.
MARS (Żoliborz): „Ósma żona Sinobrodego".
MEWA: „Po wielkiej wojnie" i „Za kulisami".
MIEJSKI: „Złotowłosa".
MUCHA (Długa 10): „Agentka H—21".
MAJESTIC: „Królewna Śnieżka".
MASKA (Leszno 70): „Córka Szanghaju" i „W. Z.—6 nie wylądował".
NOWA TOMBOLA (Marszałk. 34): „Ten, którego ukochałam" i „Zabronione szczęście".
PETIT TRIANON (Sienkiewicza 8): „Dzisiaj i zawsze" z Herbertem Marshalem i „Milioner na tydzień".
PALADIUM: „Powrót o świcie" z Darrieux.
PAN: „Zapomniana melodia".
POPULARNY (Zamoyskiego 20): „Bohater naszych czasów" i „Życie ulicy".
PROMIEŃ (Dzielna 1): „Mateczka"
PRAGA (Targowa 71): „Prawo do szczęścia" i rewia.
PRASKIE OKO (Zygmuntowska 10): „Marco Polo".
RAJ (Czerniakowska 191): „Strzelec z Bengali" i „Czu Czin Czan".
RIALTO: „Dwaj rywale".
ROMA (Nowogrodzka 49): Brawura".
REX: „Halka" i „Miłość na Tahiti".
ROXY (Wolska 14): „Wrzos".
SOKÓŁ (Marszałkowska 69): „Tyran" i „5 milionów szuka spadkobierców".
SORRENTO (Krypska 34): „Zbuntowana" i „Trudno jest łatwo zarobić".
STYLOWY: „Subretka".
STUDIO: „Marnotrawna córka".
ŚWIATOWID: „Za winy niepopełnione".
SFINKS (Senatorska 29): „Drum" (Indie mówią).
ŚWIT „Paweł i Gaweł".
ŚWIAT: (Żolibórz): „Dunia — córka poczmistrza" i „Wiosna nad Sekwaną".
SYRENA (Inżynierska 4): „Alarm na morzu" i „Nie znała miłości".
TON (Puławska 39): „Pani Walewska" (Greta Garbo).
UNIA (Dzika 9): Przygody Tomka Savyera" i rewia.
UCIECHA (Złota 72): „Profesor Wilczur".
VICTORIA: „Moi rodzice rozwodzą się".

Co grają w kinach i teatrach

Redaktor: JERZY CESARSKI.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo Wydawniczej „Robotnik", Warsz